Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 113 (6692) | 18 мая 1940 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

Учора на XVIII з'ездзе КП(б) Беларусі прадаўжаліся спрэчкі па справаздачных дакладах ЦК КП(б)Б—тав. П. К. Панамарэнка і Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі—тав. В. Я. Седых.

На ранішнім пасяджэнні з'езда быў заслухан даклад Мандатнай Камісіі—старшыні камісіі тав. Н. І. Іванова.

З'езд віталі байцы, камандзіры і палітработнікі доблеснай Чырвонай Арміі.

Сёння XVIII з'езд КП(б) Беларусі прадаўжае сваю работу.

XVIII З'ЕЗД КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (большэвікоў) БЕЛАРУСІ

ДЗЁННІК РАНІШНЯГА ПАСЯДЖЭННЯ 17 МАЯ

Трэці дзень працуе XVIII з'езд Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі. На з'ездзе прадаўжаюцца ажыўленыя спрэчкі па справаздачных дакладах Цэнтральнага Камітэта КП(б)Б і Цэнтральнай рэвізійнай камісіі.

На ранішнім пасяджэнні старшынствуе тав. **Наталевіч.**

Першым у спрэчках выступае сакратар Заслаўскага райкома партыі тав. **Сацункевіч.** Ён гаворыць аб вялікай масава-палітычнай рабоце, праробленай партарганізацыяй сярод насельніцтва, аб вядучай ролі комуністаў на асноўных участках гаспадарчага і палітычнага жыцця раёна. За апошні час больш 100 партыйных і непартыйных большэвікоў вылучана на кіруючую работу.

Тав. Сацункевіч падвяргае крытыцы работу Наркамзема БССР за недастатковую ўвагу трактарнаму парку.

Сакратар Гомельскага абкома КП(б)Б тав. **Жыжанкоў** у сваім выступленні гаворыць аб поспехах большэвікоў Гомельшчыны, аб арганізуючай ролі комуністаў на прадпрыемствах. За два годы ўдвая павялічыліся рады абласной партарганізацыі. У вобласці налічваецца каля 100 фабрык, заводаў і прамысловых камбінатаў, даючых краіне розную прадукцыю— ад складаных станкоў да прадметаў касметыкі і парфумерыі. За справаздачны перыяд значна выраслі кадры совецкай інтэлігенцыі. Да кіраўніцтва прамысловасцю і сельскай гаспадаркай прышлі новыя людзі. У рэзультаце авалодання большэвізмам узняўся ідэйна-палітычны ўзровень комуністаў.

Сакратар ЦК КП(б) Беларусі па кадрах тав. **Байкачоў** сваю прамову прысвячае пытанням падрыхтоўкі, выхавання і вылучэння кадраў. За справаздачны перыяд у рэспубліцы на кіруючую работу вылучана каля 30 тысяч чалавек. З іх каля палавіны пасланы на кіруючую работу ў заходнія вобласці. Упершыню прышлі на кіруючую партыйную работу больш 300 сакратароў райкомаў і гаркомаў партыі. Звыш 60 проц. сакратароў гаркомаў і райкомаў складаюць карэнныя беларускія кадры. Далей тав. Байкачоў у сваёй прамове ўказвае на рад істотных недахопаў, якія ёсць у рабоце аддзелаў кадраў абкомаў, гаркомаў і райкомаў.

Тав. **Ігаеў** — сакратар Беластоцкага абкома партыі — гаворыць аб бязмежнай удзячнасці працоўных заходніх абласцей партыі большэвікоў, правадыру народаў вялікаму Сталіну і совецкаму ўраду за прынесенае вызваленне з-пад іга польскіх паноў. Ён прыводзіць яркія прыклады творчай работы па будаўніцтву новага жыцця.

Звыш 60 проц. тэкстыльшчыкаў Беластока ахвачана социялістычным спаборніцтвам. Больш 400 чалавек працуюць ужо на двух і больш станках. Тэкстыльныя прадпрыемствы Беластока ў лепшыя годы свайго росквіту пры ўладзе польскіх паноў давалі ў год 5—6 мільёнаў метраў гатовай прадукцыі. У 1940 годзе социялістычныя тэкстыльныя фабрыкі Беластока дадуць краіне 12 мільёнаў метраў высокаякаснай прадукцыі. 4-месячны план тэкстыльшчыкі выканалі на 114 процантаў.

Сакратар Вілейскага абкома партыі тав. **Маргелаў** у сваім выступленні спыняецца на велізарных дасягненнях па будаўніцтву новага жыцця на вызваленай зямлі. Пасля выгнання польскіх паноў сяляне вобласці атрымалі 100 тысяч гектараў зямлі. У вобласці ўжо арганізавана 122 калгасы. Новыя калгаснікі разгортваюць спаборніцтва за атрыманне высокага ўраджаю. Адкрыта 253 новыя школы. 30 тысяч непісьменных і малапісьменных пачалі займацца ў вячэрніх школах.

Тав. Маргелаў крытыкуе Наркамзем за недастатковую практычную дапамогу новым калгасам. У прыватнасці, ён указвае, што калгасам яшчэ не пасланы кнігі ўчота, працоўныя кніжкі. У радзе калгасаў яшчэ не ўстаноўлены нормы выпрацоўкі. У новастворыныя МТС Наркамзем у радзе выпадкаў прыслаў непрыгодныя для работы трактары. Многія трактары прысланы без прычэпнага інвентара.

На прыкладах свайго раёна сакратар Слуцкага РК КП(б)Б тав. **Парашчанка** гаворыць аб вялікай рабоце, праведзенай КП(б)Б па далейшаму арганізацыйна-гаспадарчаму ўмацаванню калгасаў. Мабілізуючы калгасныя масы на выкананне рашэнняў Майскага пленума ЦК ВКП(б), Слуцкая партыйная арганізацыя дабілася нямалых поспехаў. Наведзен парадак ў землекарыстанні, завяршаецца ўвядзенне правільных севаабаротаў у калгасах. 2246 хутароў перанесены на калгасныя сядзібы. Значна павысілася ўраджайнасць калгасных палёў і прадуктыўнасць социялістычнай жывёлагадоўлі. Калі ў 1939 г. на Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы ад Слуцкага раёна было 179 удзельнікаў, то ў гэтым годзе іх 688. Раён датэрмінова выканаў план па развіццю жывёлагадоўлі, большасць калгасаў маюць па 3 і больш жывёлагадоўчых ферм.

З яркай, насычанай фактамі і прыкладамі прамовай выступіў цёпла сустрэты Народны Камісар Унутраных Спраў БССР тав. **Цанава.**

Сакратар ЦК КП(б)Б па прапагандзе тав. **Малін** сваё выступленне прысвяціў аналізу становішча агітацыйна-прапагандысцкай работы ў БССР. З выхадам у свет «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» узрасла зацікаўленасць нашых кадраў да авалодання большэвізмам, умацавалася вера ў магчымасць самастойнага вывучэння асноў марксізма-ленінізма. На канкрэтных прыкладах тав. Малін паказаў, як партыйныя арганізацыі кіруюць справай прапаганды і агітацыі, як кіруючыя кадры партыйных, комсамольскіх, совецкіх і гаспадарчых арганізацый ідэйна выраслі.

Аднак самасупакоенасць і дабрадушнасць, — гаворыць тав. Малін, — шкодны; у нас яшчэ нямала недахопаў і промахаў у пастаноўцы прапаганды і агітацыі, да канца яшчэ не зжыт самацёк.

Тав. Малін крытыкуе некаторых партыйных работнікаў за няўвагу да ідэйнага выхавання комуністаў, за іх тэарэтычную адсталасць. Затым тав. Малін гаворыць аб недахопах пастаноўкі лекцыйнай і друкаванай прапаганды, крытыкуе Мінскі гарадскі і Добрушскі раённы камітэты партыі.

Падрабязна спыняецца тав. Малін і на пытанні падбору прапагандысцкіх кадраў. Ён гаворыць, што да гэтага часу яшчэ не закончан падбор работнікаў прапаганды для заходніх абласцей рэспублікі. Аддзел кадраў ЦК КП(б)Б недастаткова энергічна і рашуча вылучае на гэтую работу ідэйна вырасшых комуністаў.

Пасля выступлення тав. Маліна старшынствуючы на з'ездзе тав. Наталевіч прадастаўляе слова для даклада Мандатнай Камісіі — старшыні камісіі тав. **Іванову.**

Тав. Іваноў гаворыць, што справаздачна-выбарныя сходы ў пярвічных партыйных арганізацыях, раённыя партыйныя сходы і канферэнцыі, абласныя партыйныя канферэнцыі і выбары дэлегатаў на XVIII з'езд КП(б)Б прадэманстрыравалі адзінства большэвікоў Беларусі, іх бязмежную адданасць сталінскаму Цэнтральнаму Камітэту ВКП(б) і правадыру партыі і народаў вялікаму Сталіну.

Старшыня Мандатнай Камісіі дакладвае аб тым, што, як устаноўлена праверкай, выбары дэлегатаў на з'езд паўсямесна праведзены правільна, у поўнай адпаведнасці са статутам ВКП(б) і інструкцыяй аб выбарах кіруючых партыйных органаў.

Доўга незмаўкаючай авацыяй і прывітальнымі воклічамі ў чэсць таварыша Сталіна сустракае з'езд словы тав. Іванова аб тым, што першым дэлегатам на XVIII з'езд КП(б)Б аднагалосна выбран вялікі правадыр партыі, лепшы друг беларускага народа таварыш **Сталін.**

Усяго на з'езд выбрана з правам рашаючага голаса 587 дэлегатаў. Прысутнічаюць 577, 10 дэлегатаў адсутнічаюць па ўважлівых прычынах. З правам дарадчага голаса на з'ездзе прысутнічае 194 таварышы. Сярод дэлегатаў беларусоў — 44,5 проц., рускіх — 29,8 проц., яўрэяў — 18,7 проц., украінцаў —5,2 проц., палякаў — 0,7 проц; 69,1 проц. дэлегатаў маюць вышэйшую і сярэднюю асвету.

Сярод дэлегатаў 28 дэпутатаў Вярхоўнага Совета СССР, 126 дэпутатаў Вярхоўнага Совета БССР, 391 дэпутат абласных і раённых советаў дэпутатаў працоўных. 142 дэлегаты ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі Саюза ССР, 4 — Героя Совецкага Саюза.

З'езд аднагалосна пастанаўляе: даклад Мандатнай Камісіі зацвердзіць.

Цёпла сустракае з'езд паяўленне ў зале дэлегацый работнікаў навукі, літаратуры і мастацтва, прышоўшых вітаць з'езд. З хвалюючай прывітальнай прамовай выступіла заслужаная артыстка БССР тав. **Ждановіч.**

ДЗЁННІК ВЯЧЭРНЯГА ПАСЯДЖЭННЯ 17 МАЯ

Першым на вячэрнім пасяджэнні выступіў сакратар Віцебскага абкома КП(б)Б тав. **Стулаў.** Яго прамова была насычана яркімі лічбамі і фактамі аб росце прамысловасці, сельскай гаспадаркі і культурнага будаўніцтва ў Віцебскай вобласці.

Тав. Стулаў ўказвае, што за справаздачны перыяд кіраўніцтва ЦК КП(б)Б абкомамі, гаркомамі і райкомамі значна палепшылася, яно стала больш канкрэтным і аператыўным. Але разам з тым ён падверг крытыцы работу аддзелаў ЦК КП(б)Б, асабліва аддзела кадраў, які яшчэ недастаткова кіруе падборам гаспадарчых і совецкіх кадраў.

Тав. Стулаў крытыкуе таксама работу апарата СНК БССР за адсутнасць праверкі выканання сваіх рашэнняў, за недастатковую дапамогу мясцовым совецкім органам.

Сакратар Магілеўскага абкома КП(б)Б тав. **Макараў** завастрае ўвагу на пытанні падбору і выхавання калгасных кадраў, асабліва старшынь калгасаў.

Тав. Макараў лічыць неабходным, каб падборам старшынь калгасаў займаліся непасрэдна аддзелы кадраў райкомаў.

Ён узнімае таксама пытанне аб павышэнні ўвагі адстаючым калгасам як з боку мясцовых партыйных і совецкіх органаў, так і з боку ЦК КП(б)Б і СНК БССР. Трэба дэтальна вывучыць прычыны адставання і намеціць канкрэтныя мерапрыемствы па паляпшэнню работы.

Са змястоўнай прамовай, выслуханай з вялікай увагай, выступіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. **Кулагін.**

Асноўную ўвагу тав. Кулагін удзяліў пытанням узняцця ўраджайнасці калгасных палёў. Тав. Кулагін падкрэслівае, што ў БССР ёсць усе ўмовы для максімальнага ўзняцця ўраджаю ўсіх культур. Трэба толькі добра скарыстаць усе магчымасці.

Каб падняць ураджайнасць калгасных палёў, трэба палепшыць угнаенне глебы, павялічыць колькасць ранніх чыстых папараў, увесці ў калгасах правільныя севаабароты, поўнасцю выконваць усе агратэхнічныя правілы пры апрацоўцы глебы і пасеве культур.

Тав. Кулагін указвае на неабходнасць большай увагі з боку партыйных і совецкіх органаў пытанням правядзення меліярацыйных работ, каб поўнасцю і ў тэрмін выканаць намечаны план асушкі, раскарчоўкі і т. д.

У заключэнні свайго выступлення тав. Кулагін гаворыць аб папярэдніх выніках веснавой сяўбы 1940 года. Ён адзначае, што палявыя работы ў гэтым годзе праходзяць значна больш арганізавана і лепш па якасці, чым у мінулыя годы. Рэспубліка на 15 мая выканала план зернавых на 102.1 проц. і па ільну—на 97 проц.

Тав. Кулагін адзначае недастатковыя тэмпы пасадкі бульбы і гародніны ў рэспубліцы і ўказвае на неабходнасць скончэння пасеву гэтых культур не пазней 20 мая.

Тав. Кулагін выражае ўпэўненасць, што большэвікі Беларусі прыкладуць усе намаганні, каб падняць сельскую гаспадарку рэспублікі на яшчэ большую вышыню. Яго заклік сустракае адзінадушнае адабрэнне з'езда.

Сакратар Бялыніцкага райкома партыі тав. **Іванекка** расказаў з'езду аб праведзенай партарганізацыяй раёна рабоце ў барацьбе за высокі ўраджай калгасных палёў.

Тав. **Нікіфарава** — сакратар Кагановіцкага райкома партыі (Мінск)—у сваім выступленні падзялілася вопытам работы пярвічных партарганізацый прадпрыемстваў раёна па ажыццяўленню кантролю над дзейнасцю адміністрацыі. Яна гаворыць аб рабоце па выхаванню маладых комуністаў.

На вячэрнім пасяджэнні таксама выступілі сакратар новастворанага Чыгуначнага райкома КП(б)Б горада Гомеля тав. **Барыкін** і сакратар Беластоцкага гарадского камітэта партыі тав. **Тупіцын.**

З'езд аднадушна прымае прывітальную тэлеграму XV з'езду Комуністычнай партыі (большэвікоў) Украіны.

Пад гукі фанфар і гром апладысментаў дэлегатаў з'езда ў зал пасяджэнняў уваходзіць дэлегацыя часцей Беларускай Асобай Ваеннай Акругі. З прывітальнай прамовай ад імені байцоў, камандзіраў і палітработнікаў выступіў малодшы камандзір тав. **Нечаеў.** Цёпла і радушна з'езд сустракае прадстаўнікоў доблеснай Чырвонай Арміі.

На гэтым вячэрняе пасяджэнне закрываецца.

18 мая ў 10 гадзін раніцы з'езд прадаўжае сваю работу.

ПРЫВІТАННІ XVIII З'ЕЗДУ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (большэвікоў) БЕЛАРУСІ

На імя XVIII з'езда КП(б) Беларусі паступаюць шматлікія прывітанні ад калектываў рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў, інтэлігенцыі і служачых.

Паступілі прывітанні ад калектыва камандзіраў і рабочых паравознага дэпо станцыі Асіпавічы; ад рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў і служачых 9 гідравузла Днепрабугбуда; ад калектыва завода «Ардаль»; ад чыгуначнікаў Магілеўскага вузла; ад чыгуначнікаў Беларускай чыгункі; ад комсамольска-маладзёжнай змены Беластоцкай чыгункі; ад рабочых і служачых, інжынерна-тэхнічных работнікаў паравознага і вагоннага дэпо Беластоцкай чыгункі; ад работнікаў Упраўлення Брэст-Літоўскай чыгункі па службах; ад калектыва чыгуначнікаў Гомельскага аддзялення Беларускай чыгункі; ад калектыва будаўнікоў Днепрабугбуда і калектыва будаўнікоў 8 гідравузла Днепрабугбуда; ад калектыва Халопеніцкай МТС; ад Падора Беластоцкай чыгункі; рапарт аб праведзенай ў чэсць XVIII з'езда КП(б)Б рабоце ў Лапскім паравозарамонтным заводзе, у дэпо Валкавыск, Валкавыскім вагонным участку, Маладзечненскім і Мінскім вузлах; ад удзельнікаў нарады старшынь калгасаў, сельсоветаў, сакратароў партарганізацый, спецыялістаў сельскай гаспадаркі Ушацкага раёна.

XV з'езд комуністычнай партыі (большэвікоў) Украіны

КІЕЎ, 16 мая. (ТАСС). На вячэрнім пасяджэнні з'езда закончыліся спрэчкі па справаздачных дакладах ЦК КП(б)У і Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі.

У спрэчках выказаліся 57 чалавек.

З заключным словам выступіў спатканы бурнымі апладысментамі тав. Н. С. Хрушчоў.

* * *

КІЕЎ, 17 мая. (ТАСС). Ранішняе пасяджэнне XV з'езда комуністычнай партыі большэвікоў Украіны адкрылася сёння пад старшынствам тав. Н. С. Хрушчова.

Пад бурныя апладысменты з'езд аднагалосна прымае рэзалюцыю, у якой прызнае палітычную лінію ЦК КП(б)У правільнай, практычную работу — здавальняючай.

Па прапанове тав. Задзіончэнка аднадушна зацвярджаецца даклад Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі.

З'езд пераходзіць да выбараў Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі (большэвікоў) Украіны і Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі.

Пасля вылучэння і абмеркавання кандыдатур у члены і кандыдаты ЦК КП(б)У, а таксама ў члены Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі з'езд прыступіў да тайнага галасавання.

Прыём тав. В. М. Молатавым старшыні Шведскай Гандлёвай Дэлегацыі пана Г. Эрыксон

16 мая 1940 г. Старшыня Соўнаркома СССР і Народны Камісар Замежных Спраў тав. В. М. Молатаў прыняў старшыню Шведскай Гандлёвай Дэлегацыі міністра рэгуліравання гаспадаркі Швецыі п. Г. Эрыксон.

На прыёме прысутнічаў шведскі пасланнік п. В. Асарсон.

Тэлеграма старшыні Югаслаўскай Гаспадарчай Дэлегацыі п. Джарджэвіча Народнаму Камісару Знешняга Гандлю СССР А. І. Мікаяну

Народнаму Камісару Знешняга Гандлю СССР А. І. Мікаяну

ТІРАСПОЛЬ. **МАСКВА.**

Пакідаючы межы Совецкага Саюза, лічу сваім доўгам выказаць Вам, ад імені Югаслаўскай Гаспадарчай Дэлегацыі, нашу самую глыбокую ўдзячнасць за аказаную нам гасціннасць, за каштоўную садзейнасць совецкага ўрада і за Ваш асабісты і дзейны ўдзел у перагаворах, якія закончыліся з поспехам па заключэнню гандлёвага пагаднення паміж Совецкім Саюзам і Югаславіяй.

Выражаю цвёрдую ўпэўненасць, што ўстанаўленне цеснага эканамічнага супрацоўніцтва паміж нашымі краінамі паслужыць справе ўмацавання дружбы паміж Саюзам ССР і Югаславіяй і дабрабыту іх народаў.

МІЛАРАД ДЖАРДЖЭВІЧ,
Старшыня Югаслаўскай Гаспадарчай Дэлегацыі.

Тэлеграма Народнага Камісара Знешняга Гандлю СССР тав. А. І. Мікаяна старшыні Югаслаўскай Гаспадарчай Дэлегацыі п. Джарджэвіч

Старшыні Югаслаўскай Гаспадарчай Дэлегацыі п. Джарджэвіч

БЕЛГРАД

Шчыра дзякую Вам, пан старшыня, за ваша прыязнае прывітанне і выражаныя Вамі пачуцці з прычыны паспяховага заключэння гандлёвага пагаднення паміж Югаславіяй і Совецкім Саюзам.

А. МІКАЯН.

XVIII З'ЕЗД КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (большэвікоў) БЕЛАРУСІ

Спрэчкі па справаздачных дакладах ЦК КП(б)Б—тав. П. К. ПАНАМАРЭНКА і Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі—тав. В. Я. СЕДЫХ

Прамова тав. МАТВЕЕВА А. П.

Сакратар Мінскага абкома КП(б)Б

Таварышы!

Большэвікі сталіцы БССР і сталічнай вобласці прышлі да XVIII з'езда КП(б)Б са значнымі поспехамі на ўсіх галінах партыйнага і гаспадарчага жыцця. Гэтых поспехаў мы дабіліся пад непасрэдным кіраўніцтвам Цэнтральнага Камітэта комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі.

Прамысловасць нашай вобласці, як і прамысловасць усёй рэспублікі, зрабіла новы буйны крок наперад. На ўсёй прамысловасці Мінскай вобласці план 1939 года выканан на 103,6 проц.

Значных поспехаў мы дабіліся ў 1938—1939 годах у галіне развіцця сацыялістычнай сельскай гаспадаркі. Толькі за апошні год валавая прадукцыя сельскагаспадарчай вытворчасці ў калгасах вырасла на 12,3 проц. Калі ў 1938 годзе валавая прадукцыя сельскай гаспадаркі раўнялася 153,3 мільёна рублёў, то ў 1939 годзе яна склала 173,3 мільёна рублёў. Валавая прадукцыя жывёлагадоўлі ўзрасла ў параўнанні з 1938 годам на 11 проц. У 1939 годзе ўраджайнасць калгасных палёў павышана, у параўнанні з 1938 годам, на 25 проц., або на 1,5 цэнтнера з гектара.

3500 перадавікоў сельскай гаспадаркі Мінскай вобласці ў гэтым годзе зацверджаны экспанентамі на Усесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку.

За апошнія два годы ў 1142 калгасах (г. зн. у 58 проц. усіх калгасаў) уведзены севазвароты. [illegible] у 1940 годзе севазвароты на ўсіх калгасах нашай вобласці.

Праведзена вялікая работа па [illegible] хутароў і [illegible] калгасных цэнтраў. Звыш 20 тысяч двароў калгаснікаў, [illegible] рабочых і служачых у 1939 годзе [illegible] у калгасных цэнтрах.

Значна [illegible] партарганізацыйная і палітычная работа. [illegible] Калі з моманту аднаўлення прыёму ў рады ВКП(б) 1 чэрвеня 1938 года было прынята [illegible] 560 чалавек, то [illegible] XVIII з'езда КП(б) Беларусі Мінская абласная партыйная арганізацыя вырасла на 10.651 чалавека. [illegible] на 250.

Большэвікі Мінска і Мінскай вобласці пад кіраўніцтвам Цэнтральнага Камітэта КП(б)Б прышлі да XVIII з'езда [illegible] вакол Ленінска-Сталінскага Цэнтральнага Камітэта ВКП(б), вакол [illegible] таварыша Сталіна.

У сваім выступленні я хачу спыніцца на некаторых пытаннях.

Першае — гэта пытанне аб барацьбе з безгаспадарчасцю, расцягваннем, аб барацьбе за найстражэйшую эканомію ў народнай гаспадарцы.

Савецкая ўласнасць — аснова савецкага ладу [illegible]

[illegible]

рублёў, сацыяльна-бытавыя 1.700 руб., прамысловыя 800 рублёў, прагрэсіўныя 200 руб. Усяго 14.128 рублёў.

Або вось зарплата загадчыка металагрупай. Месячны аклад яго 640 рублёў. За 1939 год ён атрымаў зарплаты

7.680 рублёў, камандзіровачных 11.608 рублёў, прэміяльных 400 рублёў, прагрэсіўных 384 руб., а ўсяго 20.072 рублі.

Партыйным арганізацыям трэба ўважліва прыглядзецца да расходавання ўсякага роду сродкаў, асігнаваных на сацыяльна-бытавыя патрэбы, [illegible] фонды. Бо праз гэтыя каналы выцякае многа грошай. [illegible] Калі комуніст разбазарвае [illegible] ён павінен [illegible] і да партыйнай адказнасці.

Другое. [illegible] абследаванне [illegible] і бытавых арганізацый. [illegible] такіх арганізацый [illegible] нарастам на целе дзяржавы.

Я не стану пералічваць усе гэтыя арганізацыі, скажу толькі аб Беларускай дзяржаўнай нарыхтоўчай канторы Наркамгандлю СССР.

[illegible]

А такія-ж матрацы, якія вырабляюцца на мінскіх прадпрыемствах, завозяцца ў [illegible], Гомель і іншыя гарады. [illegible] з Мазыра перавозяцца ў Віцебск [illegible] завозяцца ў Мазыр.

Так расце кошт прадукцыі і загружаецца транспарт. [illegible]

[illegible]

харчовых тавараў, промтавараў, пладаагародніны, агульнага харчавання, транспартныя, планавыя аддзелы і т. п., выконваючыя адну і тую-ж работу з аднолькавай структурай і нават аднолькавай колькасцю работнікаў (у Наркамгандлі 65 чалавек і ў Галоўгандлі 65 чалавек).

Наркамгандаль самаўхіліўся ад непасрэднага кіраўніцтва мясцовымі гандлямі і перадаў гэтыя функцыі Галоўгандлю. Адхілены ад кіраўніцтва гандлямі і гандлёвыя аддзелы аблвыканкомаў. Падпарадкаваўшы мясцовыя гандлі рэспубліканскаму главку, Наркамгандаль, па сутнасці справы, зрабіў іх зусім незалежнымі ад аблгандальаддзелаў, чым звёў на нішто іх правы і абавязкі.

Пры Галоўгандлі існуе яшчэ і база, якая заклікана адшукваць дадатковыя таварныя рэсурсы. На самай-жа справе гэта база марнее і займаецца не самазакупкамі, а з'яўляецца перадатачным звяном у атрыманні тавараў, якія гандлёвыя арганізацыі павінны і могуць атрымліваць непасрэдна ад пастаўшчыкоў. Больш таго, работа базы ідзе далёка не ў карысць гаспадарчай дзейнасці гандлёвых арганізацый. Маючы апарат у 50 чалавек, яна львіную долю гандлёвых нацэнак пакідае сабе, тым самым прымушае гандлёвыя арганізацыі зачастую прадаваць у страту тавары, праходзячыя праз базу.

Вось, напрыклад, адна з аперацый базы. База закупіла ў хлебазаводаў БССР некалькі дзесяткаў вагонаў пячэння і пернікаў і завезла іх у Мінск з Віцебска, Магілева, Гомеля і т. п., а затым гэтае пячэнне і пернікі прадала і адправіла гандлёвым арганізацыям таго-ж Віцебска, Гомеля, Магілева і т. п.

Пытанне аб ліквідацыі гэтай непатрэбнай базы паднята ўжо на працягу больш года, але Наркамгандаль не прымае рашэння.

Лішнім, непатрэбным звяном з'яўляюцца і існуючыя аблгандлі. Апошнія не з'яўляюцца абласнымі ў поўнай меры, паколькі горгандлі абласнога цэнтра ў сістэму аблгандля не ўваходзяць, а падпарадкаваны непасрэдна Галоўгандлю. Мінскі аблгандаль з апаратам у 25 чалавек не мае ў Мінску ні адной падпарадкаванай арганізацыі або магазіна. Яго канторы знаходзяцца ў гарадах Барысаве, Слуцку і Дзяржынску і маюць асобных дырэктароў, бухгалтароў і іншы адміністрацыйна-ўпраўленчы апарат. Гэтыя канторы, бясспрэчна, могуць быць непасрэдна падпарадкаваны аблгандальаддзелу.

Неабходна спрасціць структуру кіравання мясцовымі гандлёвымі арганізацыямі, стварыць стройную і паслядоўную сістэму кіравання: Наркамгандаль БССР—аблгандальаддзелы — гарадскія гандлі.

Трэба неадкладна ліквідаваць Галоўгандаль, як, бясспрэчна, непатрэбны прыдатак з апаратам у 65 чалавек, які каштуе дзяржаве каля мільёна рублёў. Неабходна таксама ліквідаваць аблгандлі, як лішнюю надбудову, якая каштуе дзяржаве да двух мільёнаў рублёў у год.

Таварышы!

[illegible]

У зале пасяджэння XVIII з'езда КП(б) Беларусі. На здымку: делегацыя Беластоцкай вобласці.

Прамова тав. АЎХІМОВІЧА Н. Е.

Сакратар Аўгустоўскага райкома КП(б)Б Беластоцкай вобласці

Таварышы! Справаздачны перыяд у жыцці і рабоце партыйнай арганізацыі Беларусі характэрны выдатнымі падзеямі. Адной з гэтых падзей з'яўляецца дзень 17 верасня 1939 г., дзень, які ўвойдзе ў гісторыю, як самы радасны і шчаслівы.

Выконваючы свой інтэрнацыянальны абавязак, народы Савецкага Саюза працягнулі руку дапамогі адзінакроўным братам-беларусам, пражываўшым на тэрыторыі Заходняй Беларусі, і вызвалілі іх з-пад іга польскіх паноў і капіталістаў.

У гэтым паходзе комуністы прымалі самы непасрэдны ўдзел і ў радах арміі і працуючы ў часовых упраўленнях, якія дапамагалі працоўнаму насельніцтву Заходняй Беларусі ўстанаўліваць совецкую ўладу на вызваленай тэрыторыі.

Выконваючы гэту работу, комуністы і комсамольцы лічылі гэту справу самым пачотным даручэннем нашай партыі. Прайшло ўсяго 8 месяцаў, але жыццё ў заходніх абласцях Беларусі стала зусім іншым. Узяць хоць-бы наш Аўгустоўскі раён. Раней тут было 32 памешчыкі, 12 купцоў, сотні паліцэйскіх, якія прыгняталі працоўнае насельніцтва павета.

У павеце было ўсяго 44 школы, 5781 чалавек вучняў, адна бальніца на 37 коек і 7 урачоў, якія медыцынскую дапамогу аказвалі толькі за плату. Затое ў адным невялікім горадзе Аўгустове было больш тысячы беспрацоўных.

З прыходам Чырвонай Арміі справа зусім змянілася. Прадпрыемствы сталі здабыткам працоўных. Не стала беспрацоўных.

На тэрыторыі Аўгустоўскага павета адкрыта 30 новых школ непасрэдна ў вёсках. У школы прынята дадаткова 3650 вучняў.

У два разы павялічана ўрачэбная сетка.

3169 гектараў былой памешчыцкай зямлі, 2279 гектараў зямлі, якой раней валодалі асаднікі і леснікі, перайшло ў рукі сялян-беднякоў і серадняков. Сяляне атрымалі зямлю, лясы, многія бескароўныя і бясконныя атрымалі кароў і коней.

Але самае выдатнае—гэта тое, што да актыўнага палітычнага жыцця далучыліся сотні людзей, якіх раней польскі ўрад прыгнятаў, якія былі пазбаўлены якіх-бы то ні было палітычных правоў.

Былы рабочы Вільна Вілько, які сядзеў у турме, зараз працуе дырэктарам механізаванага млына.

Былы палітзняволены Станкевіч зараз працуе ў райвыканкоме і загадвае адным з аддзелаў.

Франц Рышкевіч, былы рабочы лесазавода, зараз выбран дэпутатам Вярхоўнага Совета БССР і працуе ў зямельным аддзеле райвыканкома.

45 чалавек беднякоў, батракоў ужо скончылі месячныя курсы совецкага актыва і зараз працуюць у сельсоветах.

58 сялян скончылі курсы раённага актыва і зараз кіруюць пасеўнай кампаніяй.

Вясна 1940 года была першай вясной на вызваленай зямлі; гэта для працоўнага сялянства было сапраўдным святам.

У раёне арганізавана МТС. Упершыню

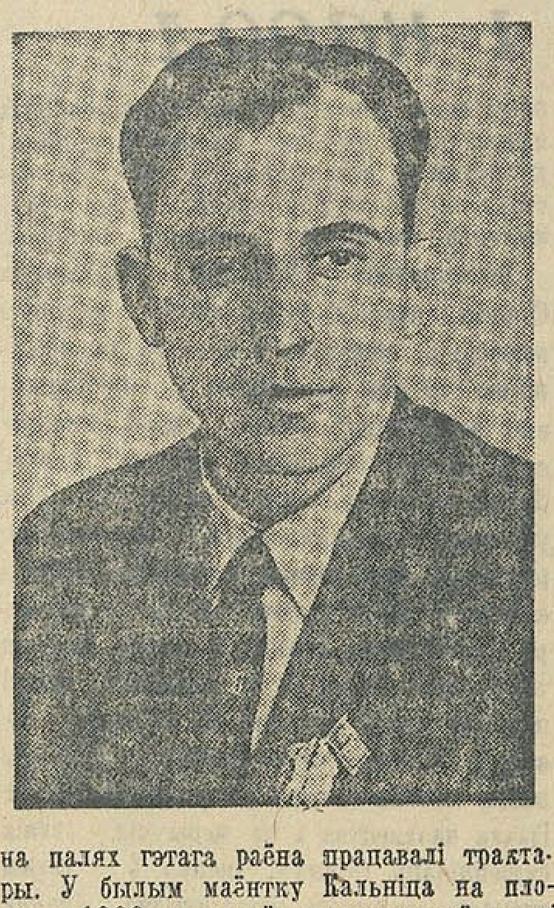

на палях гэтага раёна працавалі трактары. У былым маёнтку Кальніца на плошчы 1300 гектараў памешчыцкай зямлі створан соўгас. Па ініцыятыве саміх сялян арганізавана 8 калгасаў, якія правялі веснавую сяўбу калектыўна.

План веснавой сяўбы па раёну складаў 18.105 гектараў, на 10 мая пасеяна 15.362 гектары. А такія сельсоветы, як Кальніцкі, Бернацкі, Барглоўскі яшчэ 5 мая план веснавой сяўбы перавыканалі.

Па-новаму арганізуецца праца на вытворчасці. Рабочыя Урбановіч, Крупчынскі, Санін, Маргевіч і рад іншых, працуючы на заводзе з моманту ўстанаўлення совецкай улады, перавыконваюць свой план на 140—165 проц.

Калі раней на невялікім лесапільным заводзе «Пето» 657 кубаметраў распілоўвалі за месяц, то за сакавік месяц 1940 года распілена 1340 кубаметраў лесу.

Заработак рабочых падняўся з 3 руб. 40 кап. да 10 руб. 50 кап. у дзень. Усё гэта дасягаецца ў рэзультаце шырока разгорнутага соцыялістычнага спаборніцтва і ўнядрэння стаханаўскіх метадаў працы.

Таварышы, наша партыя і ўрад праяўляюць вялікія клопаты аб добрабыце працоўных заходніх абласцей Беларусі. Калі за ўсе годы на ўвесь павет польскі ўрад расходваў на ахову здароўя ўсяго толькі 60 тысяч рублёў, то за 6 месяцаў на раён з колькасцю насельніцтва ў два разы меншай на ахову здароўя ўжо выдаткавана 600.000 рублёў.

У адказ на гэтыя клопаты партыі і ўрада працоўныя раёна з вялікім палітычным уздымам правялі выбары ў Вярхоўныя Советы Беларускай ССР і СССР, з вялікай радасцю галасавалі за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных.

Вялікую ўвагу і дапамогу аказвае ЦК КП(б) Беларусі комуністам, камандыраваным у заходнія вобласці. Але лічу, што ў пытанні падрыхтоўкі кадраў з мясцовага насельніцтва ў нас зроблена яшчэ вельмі мала.

Абкомам партыі і ЦК КП(б)Б неабходна будзе гэта ўлічыць і ў гэтай справе правесці рад мерапрыемстваў.

Недастаткова ўвагі аддае наш Наркамасветы перабудове работы школ. Да гэтага часу мы яшчэ не маем праграм і падручнікаў на беларускай мове, прыходзіцца карыстацца газетным матэрыялам. І наогул, вялікія недахопы ў гэтай справе, а Наркамасветы па сутнасці нічога не зрабіў у гэтым пытанні.

Мы павінны патрабаваць ад оргінструктарскага аддзела ЦК КП(б)Б быстрэйшага вырашэння арганізацыйна-партыйных пытанняў партарганізацый заходніх абласцей Беларусі. Да гэтага часу партыйны ўлік не прыведзен у парадак. Да гэтага часу ў палавіны комуністаў учотныя партыйныя картачкі знаходзяцца там, дзе яны раней працавалі, а оргінструктарскі аддзел ЦК КП(б)Б гэту справу не арганізаваў, і мы 8 месяцаў не маем партыйнага ўчота. Адсюль і цэлы рад недахопаў у арганізацыйнай партыйнай рабоце.

Што паказалі справаздачна-выбарныя сходы ў партыйных арганізацыях?

Калі мы маем вялікія дасягненні ў галіне правядзення раду гаспадарчых і палітычных мерапрыемстваў, то ў пытаннях арганізацыйна-партыйнай работы ў нас яшчэ вялікі недахоп. Большасць пярвічных партыйных арганізацый яшчэ не пачалі працаваць так як належыць, а працуюць пакуль метадамі часовых упраўленняў і ўпаўнаважаных ЦК.

Да гэтага часу ў нас няма ў дастатковай меры прапагандысцкай літаратуры.

Нарэшце, неабходна адзначыць як недахоп газет «Звязда» і «Советская Белоруссия», якія вялікае многагранвае жыццё, якое адбываецца зараз у заходніх абласцях Беларусі, асвятляюць надта слаба.

Няма сумнення, што нашы комуністы, якіх паслалі ў заходнія вобласці Беларусі, лічаць гэта даручэнне для сябе самым вялікім, самым пачотным. У нас дзесяткі комуністаў за гэты перыяд выраслі, абагацілі сябе новым вопытам работы. Радавы рабочы тав. Крычэўскі зараз працуе старшынёю горсовета, радавы калгаснік тав. Кашпар працуе інструктарам райкома партыі. Таварышы разумеюць, што тое давер'е, якое ЦК партыі аказаў ім, абавязвае працаваць добра. І гэта давер'е яны апраўдваюць. (Апладысменты).

Прамова тав. ЗЯНЕВІЧА В. А.

Гомельскі паравоза-вагонарамонтны завод

Таварышы, комуністычная партыя большэвікоў Беларусі, як і ўвесь беларускі народ, рыхтаваліся да свайго XVIII з'езда. Гэта падрыхтоўка заключалася ў барацьбе за рэалізацыю гістарычных рашэнняў XVIII з'езда Усесаюзнай комуністычнай партыі. З гэтай задачай большэвікі Беларусі справіліся нядрэнна.

Нам вядома, таварышы, што ў канчатковым выніку самае важнае ў нашай рабоце — гэта падняцце прадукцыйнасці працы соцыялістычнай гаспадаркі.

Я хачу спыніцца на пытанні, як у нізавых партыйных арганізацыях забяспечваецца выкананне дзяржаўнага плана, бо для гэтых партыйных арганізацый, у тым ліку і для нашай арганізацыі Гомельскага паравоза-вагонарамонтнага завода, гэта з'яўляецца адной з найпершых задач. Ажыццяўляючы партыйны кантроль над дзейнасцю адміністрацыі, партыйная арганізацыя дапамагае гаспадарчаму кіраўніцтву правільна і своечасова знішчаць недахопы, прыняць неабходныя меры, каб дзяржаўны план быў абавязкова выканан.

Партыйная арганізацыя нашага завода, ажыццяўляючы кантроль над вытворчасцю, своечасова дапамагала гаспадарчаму кіраўніцтву ў расстаноўцы кадраў, у разгортванні соцспаборніцтва і своечасовай арыентыроўцы кадраў у моманты замяшчання асобных работнікаў на асобных участках.

Прывяду некалькі прыкладаў. Чыгуналіцейны цэх нашага завода на працягу трох месяцаў не выконваў вытворчай праграмы, ён тармазіў работу ўсяго завода, тармазіў работу іншых, бо завод пастаўляе запасныя часткі для транспарта. Партбюро завода дэтальна занялося вывучэннем прычын дрэннай работы цэха. Аказалася, што дрэнная работа заключалася ў расхлябанасці працдысцыпліны, нераспарадчасці былога начальніка цэха Героіма. І партыйнае бюро дабілася правядзення канкрэтных мерапрыемстваў па ліквідацыі выяўленых непаладкаў. Гаспадарчае і партыйнае кіраўніцтва ў цэху было заменена лепшымі стаханаўцамі завода, цэх атрымаў інжынера-тэхнолага і ўпершыню ў 1940 годзе стаў выконваць вытворчае заданне.

Гэта выклікала веру калектыва цэха ў тое, што ён не ўвесь час павінен існі ў апошніх радах; выраслі новыя людзі-стаханаўцы, перавыконваючыя нормы.

Наш завод на працягу 8 год моцна і ўпэўнена трымае пераходны чырвоны сцяг ЦК КП(б)Б. Дзяржаўны план па аздараўленню рухомага састава транспарта за першы квартал 1940 года мы выканалі на 100,9 проц.

Неабходна спыніцца на адным з пытанняў, якое вельмі хвалюе працоўных Гомеля. Яно падымалася некалькі разоў у ЦК. Гэта — пытанне аб электрагаспадарцы Гомеля. Калі падлічыць колькасць прастояў і страт, якія церпяць прадпрыемствы Гомеля ад недахвату электраэнергіі плюс дэзарганізацыя вытворчасці, то гэта нам каштуе каласальных сродкаў. Я лічу, што неабходна, каб нехапаючыя 8—10 тыс. кіловат для Гомеля былі-б у бліжэйшы час даны шляхам або ўзмацнення магутнасці існуючай электрастан-

цыі, або дазволу пабудовы новай электрастанцыі, бо зараз прамысловасць Гомеля ўпёрлася ў недахват электраэнергіі, і далей рухацца наперад вельмі цяжка.

Наша партыйная арганізацыя выхавала выдатныя, адданыя кадры. Мы за апошнія 4 месяцы прынялі ў рады партыі 35 таварышаў, такіх, як т. Чуяшова — стаханаўка, дэпутат Гомельскага горсовета, выконваючая норму на 265 проц., т. Сталяроў — галоўны механік завода, дэпутат Вярхоўнага Совета БССР, т. Дзенісенка —токар-стаханавец, які прышоў на завод простым чорнарабочым і асвоіў складаны станок.

Я лічу асноўнай задачай — работу з кандыдатамі партыі, маючымі пратэрмінаваны стаж. Іх у нас на заводзе каля 50 чалавек. З імі трэба ва ўсіх партыйных арганізацыях весці індывідуальную работу, бо яны адчуваюць сябе закінутымі, а некаторыя нават звыкліся з тым, што яны на працягу некалькіх год з'яўляюцца кандыдатамі партыі.

Хачу спыніцца на пытанні марксісцка-ленінскага выхавання. Наша партыя атрымала каштоўнейшы ўклад у скарбніцу большэвіцкай партыі — «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)». За апошні год, вывучаючы гісторыю ВКП(б), авалодваючы большэвізмам, мы паспяхова вырашаем стаячыя перад намі пытанні. Большасць комуністаў паспяхова вывучае «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)». Да іх адносяцца такія таварышы, як Каліта — стары інжынер-тэхнолаг, член партыі. Цяпер ён вывучае восьмы раздзел і сам гаворыць: «Ніяк я не мог зразумець, што я магу гэтак-жа паспяхова авалодваць марксісцкай навукай, як я, скажам, авалодваў тэхнічнымі навукамі. А зараз я адчуў нават цягу да вывучэння гісторыі партыі».

Партыйная арганізацыя выхавала і смела вылучыла дзесяткі комуністаў на адпаведную партыйную і гаспадарчую работу. Звыш двух дзесяткаў таварышоў мы вылучылі для работы ў заходніх абласцях Беларусі. Гэтыя таварышы цалкам сябе апраўдваюць.

Спынюся на пытаннях партыйнай гаспадаркі. У апошні час ёсць такія моманты, што да захавання партыйных дакументаў у райкомах і партарганізацыях адносяцца нядбайна: партыйная перапіска, адносіны валяюцца на сталах, у адкрытых скрынках і т. д.

Лічу, што гэта становішча ненармальнае. Усякі партыйны дакумент з'яўляецца такім-жа сакрэтным партыйным дакументам, як партыйны пратакол.

Пытанне адносін да захоўвання партыйных білетаў трэба падняць на прынцыповую вышыню.

Трэба вышэй падняць палітычную пільнасць, паставіць на належную вышыню захоўванне партыйных дакументаў.

Падводзячы вынікі поспехам, з якімі прышла да XVIII з'езда КП(б)Б згуртаваная армія большэвікоў Беларусі, трэба сказаць, што пад кіраўніцтвам ЦК ВКП(б) мы гэтыя поспехі падвоім, патроім.

Няхай жыве вялікая комуністычная партыя — арганізатар соцыялістычных перамог!

Няхай жыве вялікі правадыр і настаўнік таварыш Сталін! (Апладысменты).

XVIII З'ЕЗД КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (большэвікоў) БЕЛАРУСІ

Спрэчкі па справаздачных дакладах ЦК КП(б)Б—тав. П. К. ПАНАМАРЭНКА і Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі—тав. В. Я. СЕДЫХ

Прамова тав. КІСЯЛЁВА Н. В.

Сакратар Брэсцкага абкома КП(б)Б

Прайшло восем месяцаў з моманту вызвалення адзінакроўных братоў Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі ад ігa польскіх паноў і капіталістаў. За гэты перыяд на палітычнай карце Брэсцкай вобласці адбыліся велізарныя змены.

Вызваленыя беларускі і украінскі народы пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі, пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна праводзяць за гэты час велізарную творчую работу.

Створана моцная совецкая ўлада. У Брэсцкай вобласці створана 269 сельскіх, пасялковых і гарадскіх Советаў, 18 райвыканкомаў і абласны выканком. На работу ў Советы па вобласці вылучана 1742 чалавекі,—лепшыя прадстаўнікі рабочых, сялян і працоўнай інтэлігенцыі. Абсалютная большасць вылучаных ў Советы працуюць добра, з вялікім уздымам і энтузіязмам. Прыкладам таго з'яўляецца старшыня Брэсцкага гарвыканкома, выбраны ў Вярхоўны Совет СССР. Добра працуе намеснік Пружанскага райвыканкома, былы селянін-бядняк т. Паўлюк, які выбран дэпутатам у Вярхоўны Совет СССР.

Ліквідавана вякавая несправядлівасць у размеркаванні зямлі. Усе лепшыя землі належалі ў Заходняй Украіне і Заходняй Беларусі памешчыкам і асаднікам. 334 памешчыкі Брэсцкай вобласці валодалі 157.000 гектараў зямлі, а 35.000 сялянскіх гаспадарак былі зусім без зямлі, некалькі дзесяткаў тысяч сялян валодалі невялікімі ўчасткамі зямлі да 0,5 і да 2 гектараў. Звыш 10.000 сялян працавалі ў памешчыкаў і асаднікаў і кулакоў батракамі. 19.000 сялянскіх гаспадарак былі бясконнымі і 7.000 сялянскіх гаспадарак — бескароўнымі.

Землі памешчыкаў і асаднікаў перададзены сялянам.

Першая совецкая вясна ў вызваленых абласцях паказала, што сапраўдныя гаспадары зямлі—сяляне—дружна, арганізавана правялі сяўбу і ўжо змагаюцца за высокі сталінскі ўраджай. Сяляне Брэсцкай вобласці 16 мая выканалі поўнасцю веснавы план сяўбы, засеяўшы 240 000 гектараў зямлі. Зямля засеяна добра, высакаякаснымі насеннем. Уся плошча пад пасевы тэхнічных культур, гароднінны, бульбы багата ўгноена гноем і мінеральнымі ўгнаеннямі. Перадавыя сяляне аб'ядноўваюцца ў калгасы. За веснавой сяўбой у вобласці арганізавана 67 калгасаў.

Асабліва добра пастаўлена работа ў калгасе «Большэвік», Пружанскага раёна. Гэты калгас першым у вобласці закончыў веснавую сяўбу. Усе калгасы засеялі свае палі сартавым насеннем. На гэты год выгадзены ўсе ўмовы, каб калгасы атрымалі высокі ўраджай.

Калгаснікі нашай вобласці настаўлены рашуча. Мы ўпэўнены, што добра выканаем задачы, якія стаяць перад намі на бягучы год.

Асаблівая ўвага была ўдзелена стварэнню МТС. На апошні час у вобласці працавала 14 МТС. У гэтых МТС налічваецца 332 трактары і 38 аўтамашын.

Створаны МТС мы ўзмацнім і будзем настойліва дабівацца, каб яны сталі апорнымі пунктамі ў справе калектывізацыі сельскай гаспадаркі.

Калгасы рух пашырыўся з кожным днём. Землі, вызваленыя з-пад панскага гнёта, сталі ўласнасцю сялян, працуюць на іх, а не на паноў. Наша задача — не толькі арганізаваць калгасы, але і ўмацаваць іх арганізацыйна-гаспадарча, даць ім большэвіцкіх кіраўнікоў.

Пры панаванні польскіх паноў у Брэсцкай вобласці налічвалася 16 медыцынскіх лячэбных устаноў. Зараз у вобласці маецца 73 медыцынскія лячэбныя установы.

Партыйная арганізацыя правяла і праводзіць вялікую работу па выкрыццю ворагаў народа, памешчыкаў, афіцэраў, асаднікаў, правакатараў, шпіёнаў і іншай нечысці.

За ўсю гэту работу беларускі народ прыносіць глыбокую падзяку нашай большэвіцкай партыі, совецкаму ўраду і вялікаму правадыру народаў таварышу Сталіну.

У часць нашай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, у часць вялікага Сталіна беларускі народ складае і сяляне прыгожыя песні. У Косаўскім раёне ў час выбараў дэпутатаў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР на адным сходзе выступіў з песняй-імправізацыяй у гонар таварыша Сталіна 80-гадовы непісьменны стары селянін — беларус. Песня была складзена і выканана ім.

Сваю бязмежную любоў і адданасць комуністычнай партыі і совецкай уладзе, таварышу Сталіну беларускі народ асабліва ярка выразіў у дні выбараў дэпутатаў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР. На Брэсцкай вобласці прыняў удзел у выбарах 99,72 проц. выбаршчыкаў. За кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных 98,85 проц. да агульнага ліку галасаваўшых.

Любоў і адданасць беларускага народа да нашай большэвіцкай партыі і вялікага Сталіна праяўляецца ў тысячах распаўсюджаных песень. На вобласці багата арганізавана песень пра Сталіна, Чырвоную Армію, і хлебам, з абозамі пшанічнымі і з песнямі, з чырвонымі сцягамі, з новымі рэвалюцыйнымі песнямі.

Сапраўдны гераізм беларускі народ праявіў пры будаўніцтве Днепра-Бугскага канала. На канале ў кароткі тэрмін працавала больш 450 тыс. чалавек. Было выкапана звыш 4 мільёнаў кубаметраў зямлі і зроблена больш 20 тыс. збудаванняў.

Нязгаснымі польскі ўрад на працягу 20-ці год не пабудаваў гэтага канала, а яго ў савецкіх умовах пабудавалі, дзякуючы вялікім клопатам нашай партыі, за кароткі тэрмін. А большэвіцкі на працягу некалькіх месяцаў закончылі гэта грандыёзнае збудаванне.

Працоўныя беларускага народа можа пабудаваць любое збудаванне, вядома, і тое вялікае гаспадарчае задание партыі, урада і таварыша Сталіна.

Велізарная работа праведзена ў заходніх абласцях Беларусі, але яшчэ больш вялікія задачы стаяць перад намі. Тав. Панамарэнка ў сваім справаздачным дакладзе з усёй паўнатой, ясна і чотка расказаў аб гэтых задачах.

Галоўныя задачы, якія стаяць перад партыйнымі арганізацыямі заходніх абласцей,—ўмацаванне ўсіх партыйных арганізацый, умацаванне ідэйна-палітычнага росту комуністаў, навучанне рэвалюцыйнай пільнасці і барацьба з ворагамі народа, якія яшчэ засталіся ў заходніх абласцях Беларусі; умацаванне комуністычнага выхавання сярод усіх працоўных.

Выканаем нашы работы, якія выкладзены на нашай абласной партыйнай канферэнцыі, і перададзім іх камуністычнай партыі, і ЦК ВКП(б) і таварышу Сталіну. (Апладысменты).

вогнішча ў жыццё сталінскі статут сельскагаспадарчай арцелі і стала кірававанне ўласнымі ЦК партыі аб калгасным будаўніцтве.

Выконваючы волю Народнага Сабрання Заходняй Беларусі і рашэнне Сесіі Вярхоўнага Совета СССР, з вызваленых абласцей праведзена нацыяналізацыя буйных прамысловых прадпрыемстваў. Большасць прадпрыемстваў пушчана ў ход. Ва Брэсцкай вобласці нацыяналізавана звыш 200 прамысловых прадпрыемстваў. Большасць прадпрыемстваў пушчана ў дзенне. Многа прадпрыемстваў, раней працаваўшых у малу змену, цяпер працуюць у 2—3 змены. Лік рабочых, занятых у прамысловасці, павялічыўся параўнальна з мінулым ў 1,5 раза.

Прадпрыемствы многа новых прадуктаў вырабляюць. Адна з іх закансервавана 5 год таму назад півавараны завод. У Гайнаўскім раёне аднаўлена разбураны шклозавод.

Прамысловасць Брэсцкай вобласці выпускае тое, чаго не выпускала раней, і з'яўляецца, што яна выпускала прамысловых тавараў і прадуктаў харчавання на сумму больш 14.000 чалавек, якія раней былі беспрацоўнымі.

У вобласці арганізавана больш 80 саматужна-прамысловых арцелей: швейных, шавецкіх, сталярных, мыльных, металарамонтных і іншых. У арцелях працуюць 3.600 чалавек. Для развіцця саматужна-прамысловай кааперацыі ў вобласці ёсць велізарныя запасы мясцовай сыравіны—вялізныя лясы, дрэва, гліна, пясок, скураная сыравіна, прадукты сельскай гаспадаркі, запасныя прастары і г. д.

Мы можам і павінны ў бліжэйшы час пашырыць прадукцыю прамарцелаў у некалькі раз.

Велізарная работа праведзена ў заходніх абласцях на ліні народнай асветы і народнай аховы здароўя. У Брэсцкай вобласці ўжо адкрыта звыш 100 школ, у г. Брэсце адкрыта 4 сярэдніх спецыяльных навучальных установы: чыгуначны тэхнікум, будаўнічы тэхнікум, педагагічнае вучылішча і музычнае вучылішча. У Брэсце будуецца вялікі будынак драматычнага тэатра.

Прамова тав. ЕРЭМЕНКА А. І.

Камкор

Таварышы, за справаздачны перыяд комуністычная партыя большэвікоў Беларусі прарабіла велізарную работу і дабілася, безумоўна, вялікіх поспехаў ва ўсіх галінах будаўніцтва сацыялізма і ўмацавання абароназдольнасці сацыялістычнага грамадства.

У справаздачным дакладзе Цэнтральнага Камітэта сакратар ЦК тав. Панамарэнка ярка і наглядна паказаў гэты калясальны рост. Узяць толькі прамысловасць, яе рост характарызуе наступнае: калі прамысловасць БССР у 1913 годзе па 1939 год валавая прадукцыя БССР павялічылася ў 23 разы.

Скажыце, дзе, у якой краіне можна бачыць такі рост, апрача як у краіне соцыялізма, дзе кіруюць большэвікі, дзе вучыць геніяльны чалавек — вялікі Сталін? (Апладысменты).

Таварышы! Вазьміце нашу беларускую нацыянальную па форме і соцыялістычную па зместу культуру. Створаны свае оперы, балет, якіх ніколі ў нас не было. Гэта-ж нацыянальная калясальныя культураў рост культурнай справы.

Таварышы, перад намі стаяць калясальныя задачы, задачы па завяршэнню будаўніцтва соцыялістычнага грамадства і паступовага пераходу ад соцыялізма к комунізму. Перад намі стаіць задача — дагнаць і перагнаць галоўныя капіталістычныя краіны. Гэта задача ўскладзена гістарычнымі рашэннямі XVIII з'езда нашай партыі. А магчымасці для выканання гэтых задач у нас ёсць самыя вялікія. Перад намі народ — народ таленавіты, энергічны, здольны на вялікія героічныя справы.

Таварышы, я хачу сказаць аб дысцыпліне фінансавай, аб дысцыпліне дзяржаўнай, аб дысцыпліне ў дзяржаўных справах, аб адносінах да дзяржаўнай маёмасці. Тав. Панамарэнка паказаў цэлы рад фактаў бясгаспадарчасці ў справе, і ўсё гэта сур'ёзна адносіцца да справы.

Мы яшчэ не навучыліся правільна скарыстоўваць дзяржаўныя сродкі, часта разыходзім іх. Такім чынам, што гэта адзін прыклад з многіх: таварышы, якія прослі тую сродкі, памірюцьчы, пачаты зыбы.

ціць, не прадугледзіўшы належных клопатаў, каб гэтыя сыны выканалі.

Вазьміце стан нашых дарог, якія вельмі важны ў стратэгічных і гаспадарчых адносінах. Чаму гэтыя ірыны іх стан? Чаму не рамантуецца, не апісваецца, якія ж выкарыстоўваюцца, дапускаюць бясклапотнасць, у сваёй справе і безгаспадарчасць.

Аб вельмі такое пытанне, як паяданне. Не гледзячы на агульны рост народнай гаспадаркі, культуры, ёсць яшчэ вялікія недахопы ў галіне абслугоўвання спажыўца. Мы яшчэ недастаткова змагаемся са спекулянтамі, асабліва ў заходніх абласцях Беларусі.

Вялікія недахопы мы маем і ў галіне нашага чыгуначнага транспарта. Праўда, чыгуначны транспарт палепшыў сваю работу, робіць вялікія справы. Але больш яшчэ можна зрабіць. Вось прыклад. Я ехаў з 3 мясцамі: з Смаленска ў Маскве, з Смаленска ў Маскву.

Ці такі факт. Увесь скоры

поезд № 7. Добрая справа, вядома, будзеш ехаць адначасна. Але раскладу гэтага поезда пабудаван так, што ён збірае толькі ў Мінску. Гэта-ж да таго, у адну пасажырскіх поездаў, у якім вельмі весна. А гэта-ж дае дзяржаве калясальныя страты, чаму ж скоры поезд ідзе не поўнымі вагонамі.

Апрача таго, іншых праходзіцца сядзець на станцыі па 24 гадзіны. Зусім гэта вынікі недахопаў у рабоце чыгункі.

Нядаўна органы Наркомата ўнутраных спраў праводзілі калясальныя работы па барацьбе з ворагамі, з асаблівай карысці быў ласка асабліва ў заходніх абласцях Беларусі. Мы павінны мець на ўвазе, што ворагі яшчэ ёсць і могуць быць, калі дэкаратары партыйных і совецкіх работнікаў на месцах недастаткова пільныя.

Таварышы! Я павінен сказаць, што ў гэтым годзе і ў мінулым годзе асабліва ўмацавалася сувязь паміж часцямі і народам.

Я запэўніваю, што і надалей мы будзем памнажаць свае рады, ўлічваючы вопыт пройдзеных этапаў барацьбы ў Халхын-Голе і Фінляндыі. Улічваючы ўказанні геніяльнага правадыра таварыша Сталіна, і вызваленыя народы нашай краіны, нашых байцоў, чаю, кожная капля і даражэй, калі справа ідзе за справу Леніна—Сталіна. (Доўгія апладысменты).

Мы ўпэўнены, што з выключэннем калізай... таварышы,—з вялікім пачуццём, каб ніякія ворагі не пасмелі нават падумаць на нашу крыху.

Вялікія нашы падраздзяленні, ніводнага дня не сядзіць, калі мы будзем у вас у асабліва зараз на рубяжы ў нас. Я памятаю, калі трэба, часу ўступлення ў бой.

Не стаіць у ваніі дзень і дзень, калі будзе з патрэбна ў нас узбраенне.

Гэта—паказальныя вялікага патрыятызма, адданасці і гераізма нашай Чырвонай Арміі.

Гераізм, якім праславіліся нашы байцы, камандзіры, мы памнажаем сваімі ведамі і ўменнем з тым, каб з чэсцю выканаць усе задачы, якія паставіць перад намі партыя.

Няхай жыве наш вялікі совецкі народ! Няхай жыве вялікая партыя Леніна—Сталіна!

Няхай жыве мудры правадыр партыі і народа—таварыш Сталін!

Няхай жыве геніяльны чалавек вялікі Сталін!

Прамова тав. ГАЛОЎКІНА В. Я.

Сакратар ЦК ЛКСМБ

Таварышы! Комсамольская арганізацыя Беларусі, выконваючы рашэнні XVIII з'езда ВКП(б), колькасна вырасла і ўмацавалася, стала вялікай сілай у соцыялістычным будаўніцтве нашай рэспублікі.

Калі да XVII з'езда КП(б)Б у радах комсамола Беларусі налічвалася 118.200 комсамольцаў, то да XVIII з'езда КП(б)Б у комсамольскай арганізацыі налічваецца 255 тыс. чал., з іх—97 тыс. дзяўчат.

Значна вырас і ўмацаваўся комуністычны піонерскі рух у нашай рэспубліцы. Калі да XVII з'езда КП(б)Б налічвалася 8880 піонерскіх атрадаў, у якіх было 269.678 піонераў, то да XVIII з'езда КП(б)Б налічваецца 18.476 атрадаў з колькасцю піонераў у 400.709 чалавек. Піонерарганізацыя за справаздачны перыяд вырасла на 151 тыс. чалавек.

Комсамольская арганізацыя Беларусі з'яўляецца баявым рэзервам і памочнікам нашай партыі, ідэйна-палітычнай школай выхавання моладзі ў духу комунізма.

З моманту апошняга прыёму ў партыю звыш 21 тыс. комсамольцаў на справе паказаўшых бязмерную адданасць справе Леніна—Сталіна, рэкамендавана для прыёму ў рады партыі.

Райкомы і гаркомы партыі прынялі ў кандыдаты і члены ВКП(б) 13,5 тыс. комсамольцаў.

Комсамол Беларусі актыўна дапамагае партыі ва ўсім дзяржаўным і гаспадарчым будаўніцтве, стаў смялей узыходзіць у пытанні работы прадпрыемстваў, калгасаў, соўгасаў і МТС, дапамагаючы анопшім у знішчэнні недахопаў і з'яўляецца прыкладам паміж усіх.

Ці ёсць магчымасці варожага ліку на памоц? Комсамольскія арганізацыі нашай рэспублікі ў 1939 г. вылучылі на партыйную, рэспублічнай і гаспадарчую работу 8.214 комсамольцаў. На розныя будоўлі нашай рэспублікі комсамольскай арганізацыі ў 1939—1940 гг. паслана 5.683 комсамольцы. За справаздачны перыяд нашай, абкомаў і райкомаў комсамола паслана ў вышэйшыя, ваенныя і ваенна-марскія школы і вучылішчы.

Выконваючы рашэнні Майскага пленума ЦК ВКП(б), комсамол правёў велізарную работу. Толькі ў сельскай гаспадарцы прыняла актыўны ўдзел звыш 50 тыс. комсамольцаў.

Вялікую работу прарабілі комсамольскія арганізацыі на выбарах у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных ва ўсходніх абласцях і ў Вярхоўныя Советы БССР і СССР у заходніх абласцях. Агітатарамі працавалі 50.354 комсамольцы і звыш 20 тыс. чалавек выбраны членамі акруговых і ўчастковых выбарчых камісій.

За час ад XVII да XVIII з'езда партыі ў рэспубліцы створана 5.976 новых комсамольскіх арганізацый, з іх 3908 калгасных.

Каб практычна дапамагаць справе паляпшэння работы калгасаў, соўгасаў і МТС, трэба добра ведаць гаспадарку, кожны ўчастак яе. З гэтага і пачалі сваю работу многія комсамольскія арганізацыі калгасаў.

За год работы пасля рашэння XVIII з'езда ВКП(б) комсамольскімі арганізацыямі калгасаў паслана на работу ў жывёлагадоўчыя фермы, вылучана з ліку лепшых комсамольцаў старшынямі калгасаў, брыгадзірамі, рахункаводамі і звеннявымі 9.329 комсамольцаў. Апрача таго, у МТС рэспублікі працуюць механікамі, брыгадзірамі трактарных брыгад, камбайнерамі, трактарыстамі 4.026 комсамольцаў.

Як практычна комсамольскія арганізацыі дапамагаюць праўленням калгасаў і ўдзельнічаюць у вырашэнні гаспадарчых пытанняў?

Прывяду к прыкладу комсамольскую арганізацыю калгаса імені Куйбышэва, Бабруйскага раёна, Магілеўскай вобласці, у якой налічваецца 50 комсамольцаў. Усе яны працуюць непасрэдна на вытворчасці, у сваёй практычнай рабоце паказваюць прыклад соцыялістычных адносін да працы і ў большасці сваёй з'яўляюцца стаханаўцамі і ўдарнікамі.

У рэзультаце дружнай сумеснай работы комсамольскага камітэта з праўленнем калгаса калгас у 1939 годзе змог дабіцца добрага ўраджаю. На працадзень калгаснікі атрымалі па 2 кг. зярна, 8 кг. бульбы і 5 руб. 50 кап. грошай.

Звяно комсамолкі Соні Парахневіч з'яўляецца ўдзельнікам Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі. Яе звяно дало абяцанне ў 1940 годзе дабіцца з апрацоўваемых участкаў па 20 цэнтнераў жыта, 18 цнт. аўса і 250 цнт. бульбы з гектара.

Комсамольская арганізацыя, абмеркаваўшы зварот рэспубліканскай нарады перадавікоў сельскай гаспадаркі, разам з праўленнем праверыла стан конскага пагалоўя, узмацніла догляд за коньмі, дабілася своечасовай ачысткі і пратручвання насеннага матэрыяла, праверыла якасць рамонту сельскагаспадарчага інвентара, стварыла брыгады па збору мясцовага ўгнаення. Добра падрыхтаваўшыся да сяўбы, калгас закончыў сяўбу ў спіслыя тэрміны. Якасць ацэнкі сяўбы на «добра».

70 тысяч комсамольцаў калгасаў, соўгасаў, МТС, актыўна працаваўшых у час веснавой пасеўнай кампаніі ў 1940 годзе, зараз пераключаюцца разам з усёй моладдзю ў калгасах на выкананне рашэнняў ЦК КП(б)Б і СНК БССР па паляпшэнню меліяратыўнага будаўніцтва ў Беларусі. Няма сумненняў у тым, што і на гэтым велізарным участку дзяржаўнай работы комсамольцы Беларусі поўнасцю сябе апраўдаюць.

Комсамольская арганізацыя ў прамысловасці, выконваючы рашэнні XVIII з'езда партыі, таксама практычна дапамагала знішчаць маючыяся недахопы, змагалася за падняцце прадукцыйнасці працы, за паляпшэнне якасці выпускаемай прадукцыі, за далейшае развіццё стаханаўскага руху і руху многастаночнікаў. У большасці выпадкаў комсамольцы па прадпрыемствах былі не толькі добрымі рабочымі вытворчасці, але і добрымі арганізатарамі, ініцыятарамі новых пачынанняў.

Прыклад сапраўды дзяржаўных клопатаў аб сваім прадпрыемстве і зацікаўленасці ў падняцці прадукцыйнасці працы даюць комсамольская арганізацыя фабрыкі «КІМ» у Віцебску, комсамольская арганізацыя завода імені Кірава (Мінск) і многія іншыя.

У даны час на фабрыках і заводах Беларусі развіваецца новы рух за падняцце прадукцыйнасці працы, растуць маладыя рацыяналізатары, рэалізацыя прапаноў якіх дае велізарную эканомію дзяржаве. Толькі за 1939 год на 26 прадпрыемствах рэспублікі комсамольцамі і моладдзю было падана 688 рацыяналізатарскіх прапаноў, рэалізацыя якіх дала эканомії на 1556 тыс. рублёў.

Вялікую работу прарабілі комсамольскія арганізацыі ўсходніх абласцей па адбору комсамольцаў для работы ў заходніх абласцях Беларусі. На комсамольскую, совецкую і гаспадарчую работу ў заходнія абласці паслана 6200 комсамольцаў.

Усё лепшае, што зрабілі комсамольскія арганізацыі Беларусі за апошні год, ёсць рэзультат увагі Цэнтральнага Камітэта комуністычнай партыі большэвікоў Беларусі, які аказваў і аказвае практычную дапамогу справе ўмацавання комсамольскіх арганізацый і выпраўленню наяўных недахопаў і памылак.

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б «Аб памылках, дапушчаных Заслаўскім РК партыі ў кіраўніцтве комсамольскімі арганізацыямі раёна», з'яўляецца характэрным прыкладам канкрэтнай дапамогі і кіраўніцтва комсамолам з боку ЦК КП(б)Б. Рашэнне адыграла велізарную ролю ў жыцці комсамола Беларусі, падняла актыўнасць комсамольскіх арганізацый рэспублікі, ускрыла маючыяся недахопы ў партыйным кіраўніцтве комсамольскімі арганізацыямі.

Пасля рашэння бюро ЦК КП(б)Б абкомы, гаркомы і пярвічныя партыйныя арганізацыі значна палепшылі партыйнае кіраўніцтва комсамолам і сталі больш канкрэтна займацца комсамольскімі арганізацыямі.

Аднак трэба сказаць, што не ўсюды яшчэ партыйныя арганізацыі забяспечваюць партыйнае кіраўніцтва комсамолам. Напрыклад, Халопеніцкі і Віцебскі райкомы партыі прайшлі міма рашэння ЦК партыі аб Заслаўлі, не абмеркавалі яго нават на пасяджэннях бюро. Стан комсамольскай работы ў гэтых раёнах дагэтуль прадаўжае аставацца нездавальняючым. Райкомы КП(б)Б—Будакашалеўскі, Дзяржынскі, Магілеўскі сельскі, Мазырскі — добра ведаюць аб слабой рабоце райкомаў комсамола, але чамусьці займаюць зусім незразумелую лінію неўмяшання ў комсамольскія справы. Падобныя адносіны можна аб'ясніць толькі неразуменнем усёй важнасці новых задач, пастаўленых перад комсамолам рашэннямі XVIII з'езда партыі.

Кіраўнікі партыйных арганізацый павінны часцей сустракацца з комсамольскім актывам, ставіць перад ім канкрэтныя задачы, якія стаяць перад обласцю, горадам, раёнам, заводам, калгасам, інфарміраваць іх і своечасова вырашаць высоўваемыя пытанні, штодзённа выхоўваць і загартоўваць комсамольскія кадры.

Гэта яшчэ больш узніме ролю комсамола, як баявога памочніка партыі.

Было няправільна, калі-б я сказаў, што комсамольскія арганізацыі Беларусі поўнасцю перабудавалі сваю работу ў адпаведнасці з новымі задачамі, пастаўленымі перад комсамолам гістарычнымі рашэннямі XVIII з'езда партыі.

Асноўныя недахопы ў рабоце комсамольскіх арганізацый Беларусі заключаюцца ў аслабленні арганізацыйнай работы ў значнай частцы комсамольскіх арганізацый Беларусі. Гэта прывяло да таго, што рад райкомаў і пярвічных комсамольскіх арганізацый свой удзел у гаспадарчай дзейнасці зразумелі «вузка», і гэту велізарную работу звялі да заслухоўвання на пасяджэннях райкомаў і на сходах пярвічных комсамольскіх арганізацый дырэктароў заводаў, начальнікаў цэхаў, старшынь калгасаў, брыгадзіраў і т. д.

Нярэдкі выпадкі, калі замест дапамогі знімаюць з работы, выносяць спагнанні, адмяняюць рашэнні гаспадарчых арганізацый, — карацей гаворачы, становяцца на шлях падмены гаспадарчых органаў.

Арганізацыйна-масавая работа ў комсамольскіх арганізацыях рэспублікі яшчэ адстае ад узросшай палітычнай актыўнасці комсамольцаў і моладзі. Слаба пастаўлена работа з новапрынятымі комсамольцамі, мала аддаецца ўвагі выхаванню і ўцягненню ў рады комсамола перадавой совецкай моладзі, асабліва калгаснай.

Абкомы, гаркомы і райкомы комсамола часта забываюць аб праверцы выканання сваіх рашэнняў, што спрыяе аслабленню дысцыпліны ў комсамольскіх арганізацыях і параджае безадказныя адносіны раду кіруючых комсамольскіх работнікаў да даручанай справы.

Для забеспячэння больш актыўнага ўдзелу комсамольскіх арганізацый рэспублікі ў вырашэнні дзяржаўных і гаспадарчых пытанняў, у знішчэнні недахопаў у рабоце арганізацый неабходна, каб абкомы, гаркомы і райкомы больш сур'ёзна займаліся адборам у комсамол перадавой совецкай моладзі, больш аддавалі ўвагі арганізацыйнаму ўмацаванню комсамольскіх арганізацый і асабліва малакольксных і ўсямерна ўмацоўвалі-б выхаваўчую работу з новапрынятымі. Неабходна таксама звярнуць асаблівую ўвагу на стварэнне пярвічных комсамольскіх арганізацый у кожным калгасе і навесці большэвіцкі парадак у комсамольскай гаспадарцы.

З кіруючымі комсамольскімі кадрамі неабходна працаваць сістэматычна і асабліва з сакратарамі комсамольскіх камітэтаў і комсоргамі. Неабходна дабіцца, каб комсамольскі актыў штодзённа працаваў над падняццем ідэйна-палітычнага ўзроўню, быў у курсе ўсіх рашэнняў партыі і ўрада і мабілізоўваў комсамольцаў і несаюзную моладзь на іх выкананне.

Для таго, каб выканаць задачы, стаячыя перад комсамолам Беларусі, неабходна штодзённая канкрэтная дапамога з боку партыйных арганізацый.

Комсамол з'яўляецца адным з бліжэйшых памочнікаў партыі, яе рэзервам і надзейнай апорай. У комсамоле партыя чэрпае свой свежы рэзерв, праз комсамол партыя ажыццяўляе комуністычнае выхаванне маладога пакалення.

Партыя стварыла, узрасціла і загартавала комсамол. Яна няспынна клапоціцца аб яго большэвіцкім выхаванні, згуртаванасці і рэвалюцыйнай мэтанакіраванасці яго кадраў. У кіраўніцтве і дапамозе большэвіцкай партыі ўся сіла і моц ленінска-сталінскага комсамола.

Комсамол вучыцца ў большэвіцкай партыі рэвалюцыйнай пільнасці, непрымірымасці да ворагаў, прынцыпіяльнасці, паслядоўнасці ў вырашэнні ўсіх пытанняў, упорству ў аўладанні марксісцка-ленінскай тэорыяй, загартаванасці ў барацьбе.

Ленінска-сталінскі комсамол Беларусі як ніколі згуртаван вакол партыі большэвікоў і яе сталінскага ЦК. Як ніколі вяліка і цвёрда рашымасць комсамола і ўсёй моладзі аддаць усе сілы, усе веды і здольнасці, а калі будзе патрэбна, і жыццё на карысць соцыялістычнай радзімы, за справу партыі Леніна—Сталіна, за справу нашага дарагога правадыра і настаўніка—таварыша Сталіна. (Апладысменты).

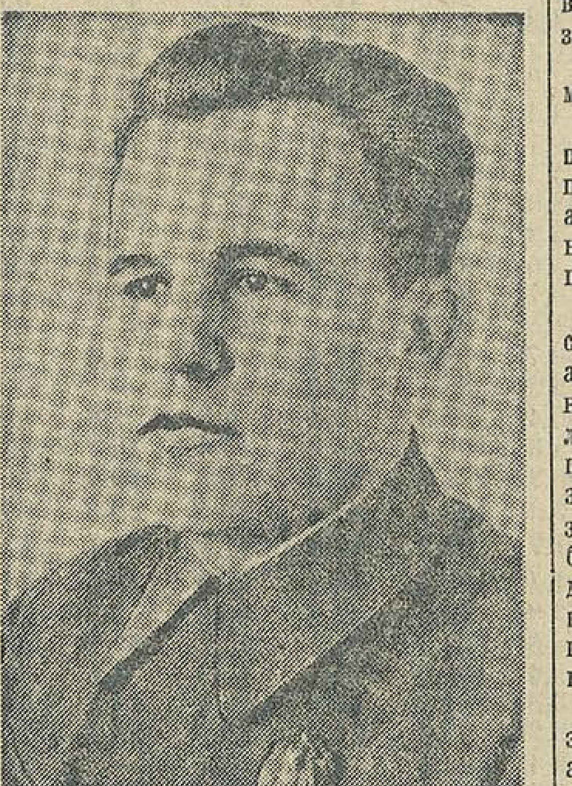

У зале пасяджэння XVIII з'езда КП(б) Беларусі. Фото М. Савіна (Фотахроніка БЕЛТА).

Зводка Наркамзема БССР

аб ходзе веснавой сяўбы ў калгасах па раёнах рэспублікі

НА 15 МАЯ 1940 г.

(У працэнтах да плана)

Абласці і раёны	Усяго засеяна яравых	Каласавых	У тым ліку: Бульбы	Лёну	Агародніны	Кармавых караняплодаў	Сіласных культур	Шматгадовых траў
Віцебская вобласць	84,9	103,5	62,2	96,1	31,8	30,8	20,6	58,9
Аршанскі	95,1	108,9	84,0	100,5	58,7	51,9	41,1	66,0
Асвейскі	84,4	103,7	50,8	97,3	—	28,7	36,0	55,0
Багушэўскі	89,6	107,5	72,3	98,0	42,0	37,6	40,0	68,0
Бешанковіцкі	71,2	97,7	23,9	83,4	6,0	20,0	—	64,0
Ветрынскі	83,1	100,0	49,4	100,2	32,0	38,3	35,5	62,2
Віцебскі	84,1	106,6	71,9	97,1	31,8	31,9	35,1	60,0
Гарадоцкі	83,0	100,9	38,3	91,0	6,3	9,7	—	56,9
Дрысенскі	90,9	112,4	59,1	95,7	4,4	26,7	13,7	58,1
Дубровенскі	87,7	98,3	25,5	99,1	8,2	8,5	0,5	62,2
Лепельскі	96,3	102,4	98,0	99,6	36,5	64,1	25,5	60,4
Лёзненскі	70,9	92,1	15,3	94,2	22,0	17,6	4,6	46,6
Мехаўскі	78,7	92,4	25,0	98,4	15,0	20,1	7,5	44,6
Полацкі	83,0	106,8	70,7	94,8	13,5	20,6	12,0	42,9
Расонскі	88,9	101,8	82,5	97,8	—	23,4	—	70,9
Сенненскі	83,1	110,9	50,7	98,6	33,8	23,4	4,6	77,4
Сіроцінскі	71,7	97,5	49,2	86,1	10,0	—	—	54,4
Суражскі	83,8	110,2	30,4	96,3	12,4	3,8	1,8	59,8
Талачынскі	92,8	109,0	76,3	100,0	25,0	43,4	16,2	78,5
Ушацкі	100,4	107,5	100,2	102,9	137,5	75,3	80,0	80,9
Чашніцкі	96,7	108,1	93,3	100,3	41,3	79,5	29,3	59,4
Гомельская вобласць	63,2	103,2	51,7	92,2	37,8	41,3	11,1	64,5
Буда-Кашалёўскі	62,0	103,8	41,3	88,9	32,1	55,0	15,1	65,1
Веткаўскі	75,0	103,1	69,0	93,6	42,3	50,0	7,5	71,6
Гомельскі	61,5	104,1	58,6	100,0	55,2	43,7	37,8	63,2
Добрушскі	66,2	102,6	65,6	100,0	21,0	44,2	4,6	67,2
Жлобінскі	59,9	102,3	33,8	84,9	41,2	36,4	1,1	58,5
Журавіцкі	78,7	110,3	69,9	97,6	21,9	39,9	25,7	76,3
Калінкавіцкі	61,6	101,1	49,4	82,3	4,7	4,2	—	55,6
Лоеўскі	56,8	104,7	50,2	83,1	52,0	37,1	29,0	62,2
Рагачоўскі	62,8	103,6	48,9	86,0	40,3	32,8	6,3	61,3
Речыцкі	63,0	100,9	53,9	75,9	43,0	43,1	3,6	58,5
Свяцілавіцкі	61,4	96,1	53,6	92,5	36,0	105,4	5,9	62,9
Уваравіцкі	68,0	102,1	39,4	100,0	36,8	20,0	1,2	60,0
Церахоўскі	54,6	100,3	44,3	96,2	32,0	29,1	3,4	48,4
Чачэрскі	59,7	100,5	60,9	100,0	32,2	76,5	1,7	60,4
Стрэшынскі	60,2	107,5	53,8	97,4	31,5	38,8	9,0	56,6
Магілёўская вобласць	73,8	100,2	56,2	99,5	32,1	20,6	9,1	62,9
Асіповіцкі	87,4	102,1	84,1	102,4	62,0	38,8	53,5	110,0
Бабруйскі	85,8	117,9	85,0	102,9	61,0	48,3	54,5	85,9
Бялыніцкі	76,9	102,1	36,3	97,1	108,0	34,9	52,7	47,4
Быхаўскі	85,1	100,3	84,0	100,0	52,5	79,8	35,5	79,2
Глускі	70,1	100,8	64,9	93,9	18,8	22,1	1,3	62,4
Горацкі	80,1	107,7	54,3	99,5	28,2	33,5	—	63,3
Дрыбінскі	67,5	97,2	36,5	99,3	53,3	—	0,9	52,4
Клімавіцкі	57,8	96,7	21,7	91,5	—	13,2	—	55,3
Кіраўскі	68,4	100,5	49,3	96,8	50,7	54,7	25,7	67,8
Клічаўскі	62,5	98,3	30,0	99,4	18,8	20,0	—	79,7
Касцюковіцкі	84,6	110,5	87,7	100,0	71,7	5,1	—	66,0
Круглянскі	76,2	97,6	51,9	95,0	—	30,0	—	59,0
Краснапольскі	64,0	98,1	47,9	100,0	—	30,0	—	59,7
Магілёўскі	76,0	97,2	52,1	98,0	23,3	—	5,0	59,4
Мсціслаўскі	75,3	98,9	49,8	99,8	30,3	19,4	6,0	62,0
Прапойскі	65,0	100,5	82,8	97,3	25,0	2,7	—	58,2
Хоцімскі	71,3	98,6	51,1	99,1	—	12,7	6,3	53,8
Чавускі	71,7	99,1	43,7	99,8	35,8	18,1	—	58,4
Чэрыкаўскі	55,3	94,9	46,9	100,0	—	27,0	—	61,2
Шклоўскі	73,1	95,2	26,3	100,6	9,4	13,4	1,4	56,9
Мінская вобласць	89,1	101,6	85,0	92,0	48,4	60,3	33,3	63,9
Барысаўскі	89,7	102,1	76,1	92,9	37,3	23,4	15,0	77,6
Бягомльскі	81,0	97,1	81,9	99,9	58,7	10,0	18,7	69,7
Бярэзінскі	96,0	105,6	100,1	100,0	19,7	—	—	59,7
Грэскі	88,0	98,2	68,2	94,2	10,0	39,6	—	68,0
Дзяржынскі	83,2	100,0	74,4	98,8	52,8	62,0	25,7	55,8
Заслаўскі	92,1	101,5	100,4	100,0	64,9	46,0	100,0	56,3
Крупскі	94,0	100,2	100,5	93,8	63,2	55,6	4,5	60,8
Лагойскі	87,6	100,0	85,3	100,0	92,7	78,9	37,5	64,7
Любанскі	88,9	100,8	89,8	100,0	89,9	72,8	61,8	63,0
Мінскі	90,5	101,0	100,0	100,0	68,1	95,4	48,5	73,3
Плешчаніцкі	77,1	94,1	67,5	96,8	90,0	27,7	—	60,0
Пухавіцкі	90,2	107,8	74,0	100,0	58,9	19,9	23,3	66,8
Слуцкі	87,5	100,7	90,9	100,0	87,2	67,9	51,5	65,4
Смалявіцкі	91,8	100,0	84,0	98,6	55,5	30,1	14,8	67,1
Рудзенскі	90,0	106,6	79,9	100,1	83,5	62,6	85,0	86,9
Старадарожскі	89,1	97,5	94,6	97,3	97,5	57,6	33,0	55,4
Старобінскі	96,8	101,2	99,5	100,0	42,9	29,8	25,9	61,7
Уздзенскі	87,5	101,8	84,8	100,0	42,0	190,8	7,2	64,9
Халопеніцкі	91,3	104,8	96,9	100,0	57,6	79,7	17,2	66,6
Чэрвеньскі	91,7	105,6	85,6	100,0	88,0	38,7	0,5	62,5
Чырвонаслабодскі	100,0	100,7	101,2	101,1	100,0	86,9	80,9	66,3
Палеская вобласць	79,6	100,3	71,9	93,4	44,7	47,8	14,1	55,1
Брагінскі	72,8	100,2	75,0	100,0	53,3	73,1	—	51,8
Васілевіцкі	62,7	105,5	78,0	100,0	23,4	8,4	—	53,7
Глускі	64,6	102,5	76,0	100,2	29,3	81,9	14,4	62,6
Ельскі	67,4	101,7	85,2	99,0	10,9	—	—	60,1
Жыткавіцкі	62,8	101,3	80,4	100,0	70,3	11,0	—	55,4
Капаткевіцкі	71,1	105,7	85,3	100,0	89,1	—	7,1	66,2
Калінкавіцкі	68,4	105,5	71,9	100,0	69,3	67,9	—	64,4
Лельчыцкі	76,9	104,1	97,5	100,5	—	—	—	53,5
Мазырскі	82,8	101,4	86,8	100,0	37,5	108,8	14,5	61,3
Нараўлянскі	66,6	101,3	82,2	100,0	33,1	10,4	—	53,3
Акцябрскі	84,4	104,4	61,8	100,0	45,4	32,0	—	62,2
Парыцкі	96,1	108,4	72,4	100,0	28,8	5,8	3,6	68,3
Петрыкаўскі	84,7	104,9	72,6	100,0	69,0	5,6	—	65,5
Тураўскі	57,9	103,2	68,9	100,0	20,0	14,7	—	54,0
Хойніцкі	67,6	98,0	53,1	100,0	24,8	5,5	—	63,2
Оздзербскі	76,9	103,7	82,0	100,0	86,8	13,8	43,6	56,9
Усяго па БССР	76,7	103,1	74,1	98,6	36,8	39,2	21,8	62,4
Было за 10/V—40 г.	66,3	96,7	37,3	87,9	21,2	24,5	9,7	60,3

СПРАВАЗДАЧНА-ЭКАНАМІЧНЫ АДДЗЕЛ НКЗ.

КАЛГАСНІКІ ЛЮБАНШЧЫНЫ ВЫШЛІ НА АСУШКУ БАЛОТ

ЛЮБАНЬ. (Спец. кар. «Звязды»). На калгасных палях Любаншчыны панавала (?) ажыўленне. Калгаснікі ўхоцы гутоголі (?) з шапікаў. Шоўкавыя трансектыі поркай велізарныя раўнінны асушаных балот.

На асушаных балотах, дзе 10 год таму назад не ступала нага чалавека, разбіваюць велізарныя ўчасткі пад капусту, буракі, бульбу, сеюць проса, дзе ўсе раней за 30 ішніварай азяра з гектара.

Шчы палёў, паступова сціхаючы, перакочваюцца на балоты, дзе наявіліся першыя ўдарныя брыгады калгасных грабароў, навінуўшых заяву аб глыбокім хоншым асушэнні. Першыя вышлі на балота 130 калгаснікаў сельскагаспадарчай арцелі «Чырвоная Араса». Мала-Гарадзячынскага сельсавета.

За дні адкрыцця XVIII з'езда КП(б)Б павінна быць асушана 120 гектараў балот, выканаўшы свае абавязацельствы за два разы. Лепшы калгаснікі арцелі Шанляцы (?) ... сельскагаспадарчай арцелі «Дружба» да 15 мая асушылі 115 гектараў балот замест 70 па плану.

віч. Працуючы на рыцці канала, ён выканаў за дзень 6 норм.

Колькасць калгаснікаў, якія ўключыліся ў работу па асушцы балот, з кожным днём павялічваецца. У сельскагаспадарчай арцелі імя Сталіна вышлі на асушку балот больш 50 калгаснікаў. Лепшыя людзі калгасаў працуюць па рыцці каналаў.

На асушку балот вышлі 20 калгаснікаў. Праца 2—3 дні тэхн. калгасных каналаў.

У калгасах праводзіцца вялікая культурнамасавая работа. Калгаснікі з вялікім задавальненнем слухаюць да апошніх навін.

Усе калгаснікі Любанскага раёна за асушку ў 20 дзён 50 тысяч гектараў балот. Ужо асушана звыш 6.500 гектараў.

А. МАТУСЕВІЧ.

Уп. Галоўлітбела № М—1796.

У ЧЭСЦЬ XVIII З'ЕЗДА КП(б)Б

Расце колькасць многастаночнікаў

БЕЛАСТОК. (Па тэлефону). З велізарным вытворчым уздымам працоўныя Беластока сустрэлі XVIII з'езд КП(б)Б. На другім тэкстыльным камбінаце за першую дэкаду мая план па выпуску гатовай прадукцыі выканан на 147,9 проц., па прадзіву — на 132,5, па суравіну — на 137,4 проц.

Абавязацельствы рабочых камбіната аб пераходзе на многастаночнае абслугоўванне праводзяцца ў жыццё. У новым ткацкім цэху ўсе рабочыя — двухстаночнікі. Вызначыўся 65-гадовы ткач шматстаночнік т. Жоланд. Табліцка, вывешаная каля яго станкоў, сістэматычна паказвае перавыкананне плана. Замест 61 тысячы уточын за змену ён робіць 64 тысячы. Змяншчык т. Жоланд — яго сын — таксама перакрывае свае вытворчыя заданні.

У соцыялістычным спаборніцтве цэхаў другога тэкстыльнага камбіната ўперадзе ідзе прадзільны цэх. Як правіла, ён выконвае план на 120—130 проц.

Стаханаўцы-сельфактарніцы т. Бабанкаў і Лушкевіч выпускаюць за змену 117 кілаграмаў прадзіва замест 92. На 24 чэрвеня звыш 12 перайшлі ўсе матальшчыцы цэха.

Мінскі раён закончыў сяўбу

Калгаснікі Мінскага раёна дастойна сустрэлі XVIII з'езд КП(б)Б. На 15 мая калгасы раёна поўнасцю закончылі сяўбу яравых культур, бульбы, ільну і ранняй гародніны. Сяўба праведзена на высокім агратэхнічным узроўні. Трактарныя парк і цяглавая сіла захаваны. Калгаснікі раёна ўзялі на сябе павышаныя абавязацельствы па вырашчэнню высокіх ураджаяў.

ПРАСМЫЦКІ,
сакратар Мінскага РК КП(б)Б.
ГЕРМАН,
старшыня райвыканкома.

Беларуская МТС завяршыла план веснавых трактарных работ

МАГІЛЁЎ. (Кар. «Звязды»). Удзельнік Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі Беларуская МТС, Бялыніцкага раёна, сустрэла XVIII з'езд КП(б)Б датэрміновым выкананнем плана веснавых трактарных работ. Узорна падрыхтаваўшы машынна-трактарны парк, МТС пры плане 4.610 гектараў выканала на 1 403 гектары больш 1.400 гектараў.

Усё ўмела працуюць трактарысты т.т. Савіцкі, Чыгаркоў, Майсеенка, Кашлюк і інш., якія выконваюць на трактары ХТЗ-НАТІ па 300 гектараў.

Калектыў МТС змагаецца за новыя, яшчэ большыя поспехі.

Выканалі свае абавязацельствы

Заклік калектыва машынабудаўнічага завода імені Кірава — дастойна сустрэць XVIII з'езд КП(б)Б — выканан з гонарам. Калектыў брыгады гідраўлікаў, які ўзяў абавязацельства выканаць да 10 Дняпра-Бугскага канала, добра працуючы паказваў у гэтыя дні больш 200 працэнтаў нормы.

Адной з першых выканалі свае заданне брыгада камсамольскага тав. Салаўёва, якая абавязалася за 5 дзён ачысціць каля 180—190 прац. вырабу вырабаў.

Плотніцкая брыгада тав. Слязінскага першай — 11 мая — закончыла работы на ўзвядзенні вароту шлюза.

Узоры высокай працаздольнасці паказала брыгада т. Дзеясёнка, якая працуе на засыпцы раўка. Яна свае заданне норму выконвае на 200 і больш працэнтаў.

Камсамольская брыгада т. Губанава выконвае норму на 230—250 проц.

Н. ПАЧАПОВІЧ,
партарг гідравузла № 10 Дняпра-Бугскага канала.

ВІЦЕБСК. (Кар. «Звязды»). Першавыя цэхі ільняной фабрыкі імя Кірава пасля XVIII з'езда КП(б)Б перавыконваюць свае абавязацельствы, зробленыя ў гонар вытворчую перамогу.

БАБРУЙСК. Да дня адкрыцця XVIII з'езда КП(б)Б калектыў бабруйскага машынабудаўнічага завода імені Варашылава выканаў свае абавязацельствы. Машынабудаўнікі завода імені Варашылава ў дні адкрыцця XVIII з'езда КП(б)Б выканалі месячную вытворчую праграму на 104 проц.

Мінск, друкарня «Звязды», Савецкая, 49.

ЗА РУБЯЖОМ

ВАЙНА Ў ЗАХОДНЯЙ ЕЎРОПЕ

Германскія паведамленні

БЕРЛІН, 17 мая. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае наступную зводку стаўкі галоўнакамандуючага ўзброенымі сіламі Германіі:

«У баі паміж Антверпенам і Намюрам, на поўдзень ад Вавр, была прарвана лінія Дыль і заняг паўночна-ўсходні раён крэпасці Намюр. На поўдзень ад Мобеж. аж да Карыньян, на паўднёвы ўсход ад Седана лінія Мажыно прарвана на працягу 100 км. Французскія бронетанкавыя часці, аказваўшыя на захад ад Дзінан супраціўленне германскім бронетанкавым войскам, разбіты. Вайсковыя злучэнні і эскадрыллі авіяцыі паўсюды праследуюць адступаючага непрыяцеля. У баях на паўднёвы ўсход ад Седана асабліва вызначыўся камандзір аднаго матарызаванага палка падпалкоўнік Бальк. Згодна паступіўшым весткам, на гэтым участку фронта захвачана 12 тысяч палонных, сярод іх 2 генералы, а таксама вялікая колькасць гармат. На паўднёвым флангу буйныя германскія злучэнні адбілі непрыяцельскія атакі і ўмацаваліся ў гэтым раёне.

На Саарскім фронце прадаўжалася разведчая дзейнасць супроць лініі Мажыно.

У Галандыі германскія войскі прадаўжаюць займаць астравы правінцыі Зееланд. Учора капітуліраваў востраў Тален. Асноўны ўдар германскай авіяцыі быў накіраван 16 мая па адступаўшых вайсковых злучэннях непрыяцеля ва Францыі і Бельгіі. Разбураны шматлікія чыгуначныя лініі і дарогі. Знішчана вялікая колькасць воінскіх чыгуначных транспартаў. Шматлікія скапленні войск і паходныя калоны рассеяны. У рэзультаце налёту на непрыяцельскія ваенна-марскія сілы і транспарты ля галандска-бельгійскага ўзбярэжжа патоплен непрыяцельскі крэйсер і кананерка. Адзін транспарт пасля моцнага пашкоджання быў вымушан выкінуцца на бераг. Пашкоджанні атрымалі таксама два французскія эсмінцы.

У раёне Нарвіка ўдалося скінуць бомбы на адзін лінкор і адзін лёгкі крэйсер. Танкер водазмяшчэннем у 15 тысяч тон запаліўся. У паветраным баі збіт адзін непрыяцельскі знішчальнік. Германскія горныя часці, падтрыманыя авіяцыяй, паспяхова атакавалі непрыяцельскі дэсант і месцы скаплення войск. У сучасны момант гэтыя горныя войскі атрымалі падмацаванні.

За ўчарашні дзень непрыяцель страціў на захадзе 59 самалётаў. З іх 30 самалётаў збіты ў паветраным баі і восем — зенітнай артылерыяй, астатнія былі знішчаны на аэрадромах. 15 германскіх самалётаў прапалі без вестак».

БЕРЛІН, 17 мая. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае наступную зводку вярхоўнага камандавання: «Раніцой 17 мая германская эскадрылля з 6 знішчальнікаў «Месершміт» збіла на бельгійскім фронце 13 англійскіх самалётаў тыпу «Блэнхейм». У парту Дзюнкерк (Францыя) патоплен адзін эсмінец. Цяжка пашкоджаны таксама крэйсер і гандлёвы параход».

БЕРЛІН, 17 мая. Інфармацыйнае бюро ўказвае, што сапраўдныя страты саюзнікаў больш указаных у зводцы германскага камандавання ад 16 мая. Страты саюзнікаў за 15 мая, па апошніх вестках, такавы: патоплены два эсмінцы і тры гандлёвыя параходы; два эсмінцы і чатыры гандлёвыя параходы цяжка пашкоджаны. У ліку трох патопленых гандлёвых параходаў знаходзіўся адзін транспарт (водазмяшчэннем у 10 тыс. рэгістравых брута-тон) з войскамі. Дзеяннямі германскай авіяцыі ў Паўночным моры знішчана падводная лодка праціўніка і ля ўзбярэжжа Галандыі адзін транспарт водазмяшчэннем у 32 тысячы рэгістравых брута-тон і адзін транспарт водазмяшчэннем у 5.000 рэгістравых брута-тон. Цяжкія пашкоджанні атрымалі крэйсер, эсмінец і гандлёвы параход (водазмяшчэннем у 5.400 рэгістравых брута-тон).

Ля берагоў Нарвіка знішчаны транспарт водазмяшчэннем у 18.000 рэгістравых брута-тон і адно дапаможнае ваеннае судно водазмяшчэннем у 1.500 рэгістравых брута-тон.

Агульныя страты праціўніка за 15 мая складаюць такім чынам 90—100 тысяч танажа ваенных і гандлёвых суднаў.

БЕРЛІН, 17 мая. У сувязі з апошнімі нападамі самалётаў праціўніка на германскія гарады, у Германіі прыняты меры да ўзмацнення проціпаветранай абароны. Учора апублікаван спецыяльны зварот да насельніцтва пагранічных абласцей і гарадоў Цэнтральнай Германіі з заклікам праводзіць старраннае зацямненне.

БЕРЛІН, 16 мая. Інфармацыйнае бюро перадае, што з 16 мая французскія дальнабойныя гарматы абстрэльваюць не маючы ваеннага значэння і неабаронены горад Раштатт. У адказ на гэта германская цяжкая артылерыя адкрыла агонь па Гагенау.

БЕРЛІН, 16 мая. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро паведамляе, што сёння германскія войскі ўступілі ў Амстэрдам і Гаагу. Неўзабаве ў краіне будзе адноўлен парадак. У бліжэйшыя дні частка германскіх войск будзе выведзена з Галандыі і перакінута ў раён вялікіх баёў, якія пачаліся ўжо ля лініі Дзіль у раёне Антверпен—Намюр і напэўна ў бліжэйшыя дні дасягнуць найвышэйшай точкі. На гэтай лініі ў баі ўдзельнічаюць буйныя сілы бельгійцаў, англічан і французаў. Тут сутыкнулася некалькі мільёнаў салдат, узброеных па апошняму слову тэхнікі. Далейшы лёс Бельгіі ў значнай ступені залежыць ад зыходу гэтай буйнейшай бітвы. Французы і англічане, у асаблівасці апошнія, прапанавалі адступаўшым бельгійцам утрымліваць лінію Дзіль, бо яны хацелі перашкодзіць быстраму прасоўванню германскіх войск да бельгійскага ўзбярэжжа, што палепшыла-б умовы барацьбы непасрэдна супроць Англіі. Прасоўванне германскіх войск да гэтага часу ажыццяўлялася згодна намечанага плана.

На бельгійска-французскай граніцы на поўдзень ад Жывэ прасоўванне германскіх войск праходзіць павольна, але верна. Задачай германскіх войск, аперыруючых на левым флангу, з'яўляецца прадухіленне флангавага ўдару буйных французскіх сіл з боку Намюра. Ва многіх пунктах французы прадпрынялі спробу пранікнуць на германскія пазіцыі. Пры гэтым упершыню былі пушчаны ў ход самыя цяжкія французскія бронетанкі. Наземныя войскі і авіяцыя адбілі напад рухомых французскіх крэпасцей.

Англійскія паведамленні

ЛОНДАН, 17 мая. Агенцтва Рэйтэр перадае, што ў сектары Седана ўздоўж ракі Маас прадаўжаюцца жорсткія баі. Зараз, па думцы агенцтва, стала відавочным, што «немцам не ўдалося скарыстаць перавагі свайго быстрага прасоўвання ў першыя два дні баёў». У рэзультаце наступлення вялікай колькасці германскіх танкаў некаторыя часці французскай арміі знаходзіліся пад пагрозай аказацца адрэзанымі. Аднак, як зараз стала вядома, не гледзячы на надзвычай жорсткі характар баёў, французскія войскі ўтрымліваюць свае пазіцыі: прасоўванне германскіх войск было спынена на другім беразе ракі Маас.

Учора досвіткам англійскія знішчальнікі і бамбардыроўшчыкі абстрэльвалі з кулямётаў і бамбілі пазіцыі праціўніка і калоны войск, якія перасоўваліся па даліне ракі Маас. Знішчаны пантонныя масты і разбуран рад дарог. За час учарашніх аперацый збіта 35 германскіх самалётаў.

У камюніке англійскага генеральнага штаба ўказваецца: «Англійская экспедыцыйная армія знаходзіцца ў сутыкненні з праціўнікам. На ўсім фронце адбываюцца баі. Наступленне праціўніка на Лувэн адбіта».

Французскія паведамленні

ПАРЫЖ, 16 мая. Агенцтва Гавас перадае: «На поўначы войскі саюзнікаў, якія апіраюцца на ўмацаванні Антверпена, знаходзяцца ў кантакце з сіламі, абараняючымі Зееланд. Паміж Антверпенам і Намюрам прыйшлі ў сутыкненне буйныя германскія і англійскія сілы». Як указвае агенцтва, у гэтым раёне пачынаецца другі бой.

Германская авіяцыя бамбардыравала французскі горад Арас (недалёка ад бельгійскай граніцы).

ПАРЫЖ, 17 мая. У афіцыяльным паведамленні, апублікаваным у Парыжы ўчора вечарам, гаворыцца, што на ўсім фронце бой прадаўжаецца з ранейшай сілай. На некаторых участках фронта адбыліся асабліва жорсткія баі.

Ва французскіх аўтарытэтных ваенных кругах заяўляюць, што германскія браніраваныя часці пранікні ў глыбіню французскіх пазіцый, размешчаных на левым беразе ракі Маас, на паўночны захад ад Седана.

Газета «Лебертэ» паведамляе, што ўчора раніцай у Парыжы былі прыняты меры супроць магчымай высадкі парашутных дэсантаў. Некаторыя дарогі, вядучыя ў Парыж, закрыты. Па іх прапускаюцца толькі бежанцы. Аўтобусны рух часова спынены.

ЗША і вайна ў Еўропе

НЬЮ-ЙОРК, 17 мая. (ТАСС). Як паведамляе газета «Нью-Йорк таймс», непакой вядомых кругоў ЗША за лёс саюзнікаў, аказаўшыхся пад пагрозай германскага наступлення, прывяло да аднаўлення абмеркавання ў амерыканскім кангрэсе пытання аб магчымасці прадастаўлення пазыкі саюзнікам. Прадастаўленне такой пазыкі павінна пацягнуць за сабой адмену так званага закона Джонсана і закона аб амерыканскім нейтралітэце. Член палаты прадстаўнікоў Балуінкл унёс законапраект аб частковай адмене закона, каб такім чынам мець магчымасць прадставіць Англіі і Францыі крэдыты на пакупку ў ЗША розных матэрыялаў, не з'яўляючыхся непасрэдна ваеннымі матэрыяламі.

Кранаючыся выступлення сенатара Джонсана, які выказаўся супроць уняснення якой-небудзь папраўкі ў гэты закон, бо «сэрцы амерыканцаў знаходзяцца там, дзе знаходзяцца іх грошы», газета «Нью-Йорк таймс» напамінае: «У мінулую імперыялістычную вайну ЗША ўступілі для абароны англа-французскіх крэдытаў».

Ваенныя дзеянні ў Нарвегіі

СТАКГОЛЬМ, 16 мая. Газета «Свенска дагбладэт» паведамляе, што «наступленне саюзнікаў супроць германскіх сіл у раёне Нарвіка зараз у поўным разгары. Добрае летняе надвор'е, стаяўшае 14 мая, было скарыстана немцамі для пасылкі падмацаванняў у раён Нарвіка. 13 і 14 мая германская авіяцыя бамбардыравала марскія і наземныя сілы саюзнікаў, якія знаходзіліся ля Нарвіка. Як відаць, немцы рыхтуюцца да жорсткай барацьбы; можна лічыць, што рашаючыя для Нарвіка баі пачаліся ўжо». Газета «Стокгольмс тыднінген» перадае, што абстрэл Нарвіка ваеннымі суднамі саюзнікаў нанёс вялікую шкоду гораду.

ПАДРЫХТОЎКА ПРАТЭСТУ АМЕРЫКАНСКІХ КРАІН СУПРОЦЬ УСТУПЛЕННЯ ГЕРМАНСКІХ ВОЙСК У БЕЛЬГІЮ І ГАЛАНДЫЮ

НЬЮ-ЙОРК, 17 мая. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Юнайтэд Прэс, да прапановы Уругвая заявіць сумесны пратэст супроць «утаржэння Германіі ў Бельгію, Галандыю і Люксембург» далучыліся: ЗША, Аргенціна, Балівія, Костарыка, Куба, Гватэмала, Гаіці, Панама, Парагвай, Перу, Венецуэла, Бразілія, Калумбія і Мексіка.

ПРАСЛЕДВАННІ КОМУНІСТАЎ ВА ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 17 мая. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Гавас, парыжскі ваенны трыбунал прыгаварыў некалькіх комуністаў да 5 год турэмнага зняволення і 5000 франкаў штрафу за «аднаўленне комуністычнай арганізацыі».

БАЛКАНЫ І ВАЙНА

(Міжнародны агляд)

Буйнейшыя імперыялістычныя дзяржавы здаўна накіроўвалі свае позіркі на Балканы.

Балканы ляжаць на скрыжаванні міжземнаморскіх шляхоў, на подступах на Усход, на Дарданелы і Малай Азіі і з'яўляюцца важным злучальным звяном паміж Еўропай, Азіяй і паўночна-ўсходняй часткай Афрыкі. Размешчаныя на Балканскім паўвостраве краіны маюць вялікія прыродныя багацці. Дастаткова назваць румынскую нафту (здабыча 10 млн. тон у год), югаслаўскія баксіты і медзь (самыя буйныя месцараджэнні медзі ў Еўропе пасля іспанскіх). Нарэшце, гэтыя краіны з'яўляюцца буйнейшымі экспарцёрамі сельскагаспадарчай прадукцыі і прадстаўляюць сабой буйны рынак для прамысловых тавараў капіталістычных краін.

Версальскі дагавор і дапаўняючыя яго Парыжскія дагаворы не толькі не вырашылі балканскага пытання, але стварылі новыя супярэчнасці як паміж буйнымі дзяржавамі ў іх барацьбе за Балканы, так і паміж самімі балканскімі краінамі.

Карта Балкан па версальскай сістэме была адвольна перакроена. Так, па Нейіскаму дагавору жытніца Балгарыі—Добруджа была замацавана за Румыніяй, Югаславія атрымала балгарскую Македонію, Балгарыя пазбавілася таксама выхаду да Эгейскага мора (порт Дэдэагач перайшоў да Грэцыі). Па Трыянонскаму дагавору 1920 г. да Румыніі перайшла велізарная венгерская вобласць Трансільванія. У выніку Версаля на Балканах паявіліся дзве новыя краіны — Югаславія і Албанія.

У пошуках уязвімых месц Германіі англа-французскі блок прыдае вялікае значэнне Балканам, як магчымаму новаму плацдарму вайны. Пашырыўшы вайну на Балканы, саюзнікі разлічваюць забіць двух зайцаў: пранікнуць на германскую тэрыторыю з неабароненага боку і пазбавіць Германію крыніцы снабжэння стратэгічнай сыравінай і харчаваннем.

Трэба адзначыць, што саюзнікі маюць ужо вопыт падобнай палітыкі на Балканах у часе вайны 1914—1918 гг. Пры дапамозе інтрыг, подкупаў і абяцанняў Англія і Францыя ўцягнулі ў жніўні 1916 г. у вайну на старане Антанты Румынію, а шляхам адкрытага насілля ў чэрвені 1917 г. у вайну была ўцягнута Грэцыя.

У цяперашняй вайне саюзнікі ўжо рабілі спробы стварыць ваенны блок балканскіх краін супроць Германіі.

Аднак гэтыя спробы пакуль што скончыліся няўдачай. Тым не менш барацьба за перанясенне вайны на Балканы набывае ўсё большую і большую астрату. Англа-французскі блок паставіў сабе задачай пазбавіць Германію балканскага рынку. Між тым, Балканы адыгрываюць істотную ролю ў снабжэнні Германіі прадуктамі сельскай гаспадаркі і нафтай. Так, у 1939 годзе Германія закупіла 58 проц. усяго экспарта Балгарыі, 48 проц. экспарта Румыніі, 49 проц. экспарта Венгрыі, 32 проц. экспарта Югаславіі і т. д.

Барацьба паміж англа-французскім блокам і Германіяй за эканамічныя рэсурсы балканскіх краін асабліва ярка праявілася ў адносінах румынскай нафты.

Вядома, якую велізарную ролю адыгрывае нафта ў цяперашняй вайне. Германія ўладае нязначнымі ўласнымі рэсурсамі нафты (галоўным чынам штучная нафта, выпрацоўваемая ў колькасці 2—3 млн. тон у год). Румынская нафта адыгрывае таму для Германіі значную ролю. Аднак у румынскую нафтавую прамысловасць укладзены вельмі салідныя англійскія і французскія капіталы. Англа-французскі блок, карыстаючыся гэтым, адказаў на германскія закупкі нафты ў Румыніі скарачэннем яе здабычы. Тады румынскі ўрад арганізаваў урадавы камісарыят нафты для рэгуліравання яе здабычы і экспарта. Англічане адказалі на гэта пагрозай пазбавіць Румынію даных ёй з боку саюзнікаў гарантый. Ведаючы, што падобная пагроза пры цяперашнім становішчы рэчаў недастаткова дзейсна, прадстаўнікі Англіі і Францыі пачалі актыўна перашкаджаць экспарту румынскай нафты ў Германію. Імі на Дунаі была заарэндавана вялікая колькасць барж, наняты лоцманы і матросы з мэтай адарваць іх ад работы па перавозках нафты ў Германію. Былі і спробы арганізацыі прамых дыверсійных актаў як на Дунаі, так і ў дунайскіх партах. Барацьба прадаўжаецца і па сённяшні дзень. У Англіі, напрыклад, створана спецыяльнае таварыства па гандлю з балканскімі краінамі. Задача таварыства—скупаць усе балканскія тавары незалежна ад таго, ці патрэбны яны Англіі.

Вядома, барацьба не абмяжоўваецца адной толькі эканамічнай галіной. Паяўленне ва ўсходняй частцы Міжземнага мора англійскага флота і іншыя факты сведчаць аб тым, што народы балканскіх краін наперакор свайму жаданню могуць апынуцца перад вялікімі выпрабаваннямі.

АГЛЯДАЛЬНІК.

Адказны рэдактар Т. С. ГАРБУНОЎ.

К., М., Ш.,